

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА ВМА УНИВЕРЗИТЕТА ОДБРАНЕ У БЕОГРАДУ

Наставно-научно веће Медицинског факултета ВМА Универзитета одбране у Београду је на својој 75.седници одржаној 24.12.2019. године донело Одлуку 21/75 о формирању Комисије за утврђивање испуњености услова за **реизбор др сц. мед. Елизабете Ристановић** у научно звање **виши научни сарадник** у области медицинских наука у саставу:

1. др Славиша Станковић, редовни професор, Универзитета у Београду - Биолошки факултет, председник
2. др Тања Јовановић, редовни професор, Универзитета у Београду - Медицински факултет
3. др Снежана Томановић, научни саветник, Универзитета у Београду - Институт за медицинска истраживања

Након увида у приложену документацију и досадашњи научно-истраживачки и академски допринос кандидата достављамо Већу следећи

И З В Е Ш Т А Ј

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ И ПРОФЕСИОНАЛНА АКТИВНОСТ:

Др сц. мед. Елизабета Ристановић рођена је 1975. године. Студије Молекуларне биологије и физиологије, смер Експериментална биомедицина завршила је јануара 1998. године на Биолошком факултету Универзитета у Београду, као прва у генерацији, са просечном оценом **9.71** и оценом **10** на дипломском испиту. Добитник је награде „*Студент генерације*“ Универзитета у Београду.

Магистарску тезу под насловом „*Имунодијагностика туларемије коришћењем изолата Francisella tularensis са нашег географског подручја као антигена*“ одбранила је децембра 1999. године на Биолошком факултету Универзитета у Београду.

Докторску тезу под насловом „*Испитивање различитих антигена Francisella tularensis и њихов значај у имунодијагностици туларемије*“ одбранила је 20. јуна 2002. године на Медицинском факултету Универзитета у Београду.

Одлуком Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије број 06-00-6/2399 од 15.04.2004. године, а на предлог Научног већа Института за медицинска истраживања Универзитета у Београду, **изабрана је у звање научни сарадник**.

Одлуком Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије број 06-00-69/847 од 10.06.2009. године, а на предлог Научног већа Института за медицинска истраживања Универзитета у Београду, др Ристановић **реизабрана је у звање научни сарадник** у области медицинских наука-микробиологија и имунологија.

Одлуком Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије број 660-01-00042/413 од 20.05.2015. године, а на предлог Научног већа Института за медицинска истраживања Универзитета у Београду, др Ристановић изабрана је у звање **виши научни сарадник у области медицинских наука-медицина**.

Добитник је Вукове награде за доприносе просвети, науци, култури Републике Србије и свесрпског етничког простора.

Говори енглески, руски и македонски језик.

Кретање у служби:

Др Елизабета Ристановић је од 21. маја 1998. године запослена на Војномедицинској академији (ВМА) у Београду.

У Институту за микробиологију СПМ ВМА од 2000. године обављала је дужности начелника Лабораторије за микробску генетику у Одељењу за имунологију. Тренутно је на дужности начелника Одељења за микробску генетику и имунологију.

Осим рутинског рада на микробиолошкој, молекуларној и имунодијагностички бактеријских зоантропоноза, др Елизабета Ристановић активно ради на унапређењу молекуларне дијагностике у микробиологији, а изузетно је ангажована у области војно-медицинске заштите од злоупотребе и примене биолошких агенаса.

Др Елизабета Ристановић је редовни професор Универзитета одбране у Београду, где учествује у наставном и другим академским процесима на свим нивоима школовања и каријерног усавршавања официрског кадра укључујући и Високе студије безбедности и одбране. На Медицинском факултету ВМА Универзитета одбране ангажована је на основним академским студијама и докторским академским студијама (модули: *Молекулска медицина и Превентивна медицина*), док се у оквиру Војне академије Универзитета одбране њен ангажман везује за области: *Биотероризам, Кризни и безбедносни менаџмент*).

У својству експерта за биотероризам члан је Радне групе Владе Републике Србије за контролу робе двоструке намене, Подгрупе Биолошка безбедност и биолошка сигурност Посебне Радне групе Министарства здравља Републике Србије за евалуацију спровођења Међународног здравственог правилника у Републици Србији (акт ИЗЈ С Др Милан Јовановић Батут бр. 4538/1 од 26. јула 2018.), Посебне Радне групе Министарства здравља Републике Србије за израду Националног акционог плана за унапређење задравља (акт Министра здравља од 6.маја 2019. године бр, 119-01-173/2019-07), као и Оперативног штаба за хитно и организовано реаговање у случају појаве пандемије и/или епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја који је формирао Републички штаб за ванредне ситуације 13.02.2019. године (закључак 10/19). Представник је Министарства одбране и Војске Србије за сарадњу са НАТО у области биотероризам.

Стручна усавршавања и студијски боравци:

Др Елизабета Ристановић је као представник ВМА и Министарства одбране завршила више стручних курсева и међународних обука за контролу робе двоструке намене које се могу користити за производњу биолошког, хемијског и радиолошког оружја. У САД се 2010. године усавршавала у области биолошке сигурности и биолошке безбедности (Сан Антонио, Тексас), кризног менаџмента и кризне комуникације, а у области биолошке заштите у Чешкој Републици 2011.године. Др Ристановић је успешно завршила курс из области примене молекуларних поступака у медицини организован у оквиру пројекта "*Strengthening the Services of Public Health Laboratories in Serbia*"

На позив Министарства рада, здравља и социјалног старања Црне Горе др Ристановић је више пута учествовала и у својству предавача и дала активни допринос успешној реализацији више Међународних летњих школа менаџмента у здравству које су биле посвећене менџменту здравствених ресурса у условима кризе. У раду ове школе учествовали су и еминентни представници Светске здравствене организације.

У организацији МО САД 2014. године завршила је и *Public Health Emergencies Humanitarian Assistance and Disaster Response Course*.

У Међународном центру за безбедносне студије Универзитета Инсубрија, Комо, Италија 2014. године је завршила Тренинг програм за националне координаторе у области биолошке безбедности, биолошке сигурности и менаџмента биолошких ризика и у сардањи са овом еминентном институцијом и њеним експертима организовала Курс биолошке заштите на националном нивоу чији су полазници били представници академског, здравственог и безбедносног сектора Републике Србије, као и надлежних државних служби.

Основни Курс за учење на даљину у Министарству одбране и Војсци Србије завршила је 2013. године, а 2017. године и Курс за напредно коришћење платформе за учење на даљину у Министарству одбране и Војсци Србије и тиме стекла одговарајућа звања наставника електронских курсева на основном и напредном нивоу. Један је од пионира увођења нових комбинованих метода учења у војном школству, које укључују и примену учења на даљину и живих симулација, аутор је и два програма за учење на даљину из области биотероризма и његове превенције на српском и енглеском језику (*Bioterrorism-basic course, Bioterrorism-prevention and response: advanced course*, www.e-learning.mod.gov.rs) који су урађени у сарадњи са Цеферсон институтом из Вашингтона и Министарством одбране Краљевине Норвешке, где је др Ристановић 2014. године такође боравила на усавршавању из области учења на даљину.

Наредбом Ректора Универзитета одбране и бр. 19-44 од 01.02.2019. године именована је за члана Радног тима за унапређење процеса образовања и обуке на Универзитету одбране применом електронског учења.

Усавршавала се и из области менаџмента квалитета. Поседује ECDL сертификат.

Учешће у професионалним удружењима и остале научно-стручне активности:

Члан је стручно-научног конзилијума редакције часописа „*Medici.com-мозаик медицинских комуникација*“ из Бања Луке и међународног научног одбора Завода за биомедицинску дијагностику и испитивање „*Налаз*“ Сарајево, БиХ.

На предлог Министарства одбране Републике Србије, др Елизабета Ристановић је члан Радне групе Владе Републике Србије за идентификацију робе двоструке намене.

Члан је Радне групе Министарства одбране за медицинску РХБ заштиту.

Члан је Друштва медицинских миколога Србије, као и Научно-стручног друштва за управљање ризицима у ванредним ситуацијама и Центра за анализу ризика и управљање кризама.

Од 2018. године је члан Националног жирија за доделу Вукове награде за доприносе просвети, науци, култури Републике Србије и свесрспског простора. Члан је Секције за културу, уметност и хуманост СЛД.

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

СПИСАК ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА-БИБЛИОГРАФИЈА:

МОНОГРАФИЈЕ, МОНОГРАФСКЕ СТУДИЈЕ, ТЕМАТСКИ ЗБОРНИЦИ, ЛЕКСИКОГРАФСКЕ И КАРТОГРАФСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА (М10)

ПОГЛАВЉЕ У КЊИЗИ М11 ИЛИ РАД У ТЕМАТСКОМ ЗБОРНИКУ ВОДЕЋЕГ МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА (М13=7)

После избора у звање виши научни сарадник:

1. **Ristanovic E (2018).** Ethical issues in bioterrorism and biodefence. p. 255-270 in Radosavljevic, Banjari, Belovic (Eds), Defence Against Bioterrorism. Methods for Prevention and Control. Springer Netherlands. ISBN- 978-94-024-1263-5 DOI 10.1007/978-94-024-1263-5 p.255-270 Hardcover ISBN 978-94-024-1262-8, Softcover ISBN 978-94-024-1265-9 Series ISSN 1874-6489 (Book Review/Prikaz knjige: *Vojnosanitetski pregled - Defence Against Bioterrorism. Methods for Prevention and Control. Vojnosanit Pregl 2018; 75(6):634-635 Lancet.-Media Watch. Book, Reflecting on*

РАД У ТЕМАТСКОМ ЗБОРНИКУ МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА (M14=4)

После избора у виши звање научни сарадник:

2. Petrovic V, **Ristanovic E**, Potkonjak A. (2018). TBE in Serbia. In. Tick-borne encephalitis (TBE). Prof. Dr. Gerhard Dobler, Dr. Wilhelm Erber Prof. Dr. Heinz-Josef Schmitt, Eds. Global Health Press. Pte Ltd. 2018 Sinagpore p. 236-239 ISBN 978-981-1903-3. Available on line URL: <https://id-ea.org/tbe/tbe-countries-serbia/>
ДРУГО ИЗДАЊЕ: Petrovic V, **Ristanovic E**, Potkonjak A. TBE in Serbia. (2019). In, Dobler G., Erber W, Broker M, Schmitt H.J. The TBE book second edition. Global Health Press. 2019 ISBN978-981-14-0914-1

УРЕЂИВАЊЕ НАУЧНЕ МОНОГРАФИЈЕ, ТЕМАТСКОГ ЗБОРНИКА МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА (M18=2)

Пре избора у звање виши научни сарадник:

3. **Ристановић, Е.** (2013) ECPD међународна летња школа менаџмента у здравству. Зборник радова. Европски центар за мир и развој Универзитета за мир Уједињених нација. Београд, 2013. ИСБН 978-86-7236-080-6 (уређивачки одбор: проф. др Негослав Остојић - Србија, проф. др Миодраг Радуновић - Црна Гора, проф. др Душан Кебер - Словенија, проф. др Елизабета Ристановић - Србија, проф. др Ђорђе Јаковљевић - Србија, проф. др Дончо Донев - Македонија, проф. др Jeffrey Levett - Грчка, проф. др Samir Banoob - САД, др Љиљана Милошевић - Србија).

М-20: ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА

РАД У ВРХУНСКОМ МЕЂУНАРОДНОМ ЧАСОПИСУ (M21=8)

Пре избора у звање виши научни сарадник:

4. Samardžić S, Marinković T, Marinković D, Đuričić B, **Ristanović E**, Simović T, Lako B, Vukov B, Bozović B, Gligić A. Prevalence of antibodies to rickettsiae in different regions of Serbia. Vector Borne and Zoonotic Diseases. 2008; 8(1): 219-24 **IF(2008): 2.195**
5. Čekanac R, Pavlović N, Gledović Z, Grgurević A, Stajković N, Lepšanović Z, **Ristanović E**. Prevalence of *Borrelia burgdorferi* in *Ixodes ricinus* ticks in Belgrade Area. Vector Borne and Zoonotic Diseases. 2010; 10(5): 447-452 **IF(2010): 2.733**

РАД У ИСТАКНУТОМ МЕЂУНАРОДНОМ ЧАСОПИСУ (M22=5)

После избора у звање виши научни сарадник:

6. Obrenovic S, **Ristanovic E**, Cekanac R, Radulovic Z, Ilic V. Seroprevalence of IgG antibodies against Borrelia burgdorferi in dogs in Belgrade area, Serbia. Acta Veterinaria 2015; 65(1): 99-110. **IF(2015): 0.741**

7. Potkonjak A, Petrović T, **Ristanović E**, Lalić I, Vračar V, Savić S, Turkulov V, Čanak G, Milošević V, Vidanović D et all Molecular Detection and Serological Evidence of Tick-Borne Encephalitis Virus in Serbia. Vector Borne and Zoonotic Diseases. 2017; 17(12): 813-820. **IF(2017): 2.171**

Пре избора у звање виши научни сарадник:

8. Milošević R, Todorović M, Balint B, Jevtić M, Krstić M, **Ristanović E**, Antonijević N, Babić D, Pavlović M, Peruničić M, Petrović M, Mihaljević B. Splenectomy with chemotherapy vs. surgery alone as the initial treatment for splenic marginal zone lymphoma: a pilot clinical study. World Journal of Gastroenterology. 2009; 15(32): 4009-4015 **IF(2009): 2.092**
9. Cekanac R, Mladenovic J, **Ristanovic E**, Lazic S. Epidemiological characteristics of brucellosis in Serbia. Croatian Medical Journal, 2010 (51): 337-344. **IF(2010): 1.455**

РАД У ЧАСОПИСУ МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА (М23=3)

После избора у звање виши научни сарадник:

10. Jovanovic D, Atanasievska S, Protic-Djokic V., Rakic U, Lukac-Radoncic E., **Ristanovic E**. Seroprevalence of *Borrelia burgdorferi* in occupationally exposed persons in the Belgrade area, Serbia. Brazilian Journal of Microbiology. 2015; 46(3): 807-814; **IF(2015): 0.865**
11. Savic D, Josic D, **Ristanovic E**, Pivic R, Stanojkovic-Sebic A, Lepsanovic Z. Detection of toxin genes and RAPD analysis of *Bacillus cereus* isolates from different soil types. Genetika-Belgrade. 2015; 47(2):627-638 **IF(2015): 0.308**
12. Simic G, **Ristanovic E**, Jeftic Z, Presnall B, Vuruna M. Multichannel Learning for Training Medical staff in Serbian Army Forces. Vojnosanitetski Pregled 2016; 73(5): 480-483 **IF(2016): 0.367**
13. Petrovic-Jeremic Lj, Kuljic-Kapulica N, **Ristanovic E**, Josic D, Lepsanovic Z. Prevalence of panton-valentine leukocidin genes in community-associated methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* from Pomoravlje district. Vojnosanitetski Pregled 2016; 73(3): 256–260. **IF(2016): 0.367**
14. Savic D, Miljkovic-Selimovic B, Lepsanovic Z, Tambur Z, Konstantinovic S, Stankovic N, **Ristanovic E**. Antimicrobial susceptibility and B-lactamase production in *Bacillus cereus* isolates from human stool, food and environment samples. Vojnosanitetski Pregled 2016; 73(10): 904-909. **IF(2016): 0.367**
15. **Ristanovic E**, Gligic A, Atanasievska S, Protic-Djokic V, Jovanovic D, Radunovic M. Smallpox as an actual biothreat: lessons learned from its outbreak in ex-Yugoslavia in 1972. Annali dell'Istituto superiore di sanità, 2016; 52(4): 587-597. **IF(2016): 0.899**
16. Vuletić B, **Ristanović E**, Marković S, Rašković Z, Radlović V, Igrutinović Z. *Clostridium difficile* - associated Diarrhoea in Infants and Children. Srpski Arhiv za Celokupno Lekarstvo 2017; 145 (1-2):85-88. **IF(2017): 0.300**
17. Jadranin Z, **Ristanovic E**, Atanasievska S, Dedic G, Sipetic-Grujicic S, Bokonjic D, Grillo M, Mladenovic J, Bancevic V, Kosevic B, Suljagic V. Prevalence and risk factors of

- Chlamydia trachomatis* genital infection among military personnel of armed forces of Serbia: cross-sectional study. Vojnosanitetski Pregled 2019; 76(2): 168-174, IF (2018): 0.272
18. Borovcanin N, **Ristanovic E**, Todorovic M, Borovcanin M, Jovanovic M, Balint B. The use of complementary serological and molecular testing for blood-borne pathogens and evaluation of socio-demographic characteristics of intravenous drug users on substitution therapy from Shumadija District of Serbia. Vojnosanitetski Pregled. 2019; 76(6): 587-592, IF (2018): 0.272
19. Manojlovic N, Tufegdzic I, **Ristanovic E**, Bokonjic D. Serum IgG antibodies to low molecular weight *Helicobacter pylori* antigens 50kDa, 30kDa and Urease A 26kDa, along with vacuolating cytotoxin A are associated with the outcome of infection. Vojnosanitetski Pregled. Apr. 2020, 77(4): In press. <https://doi.org/10.2298/VSP170928086M>, IF (2018): 0,272

Пре избора у звање виши научни сарадник:

20. Baričević I, Nedić O, Nikolić JA, Marjanović S, **Ristanović E**, Lako B. Alteration of circulating insulin-like growth factors in patients infected with bacteria *Helicobacter pylori* or *Francisella tularensis*. Jugoslov Med Biohem 2002; 21(4):339-43 IF(2001):0,116
21. **Ristanović E**, Kitamura K, Masuzawa T, Milutinović M, Čekanac R, Stajković N, Živanović D. Molecular characterization of *Borrelia burgdorferi* sensu lato strains isolated in the area of Belgrade, Serbia. Brasilian Journal of Microbiology. 2007; 38:14-6 IF(2008):0,548
22. Balint B, Pavlović M, Todorović M, Jevtić M, **Ristanović E**, Ignjatović Lj, The use of original *ex vivo* immunoabsorption and »multi-manner« apheresis in ABO/H-mismatched kidney transplants – a phase II clinical study. Transfusion and Apheresis Science. 2010; 44:141-148 IF(2010): 1.587
23. Kuljić-Kapulica N, Jovanović D, Savić D, **Ristanović E**, Nožić D, Rajić R. Terapija hroničnog hepatitisa C – praćenje virusološkog odgovora. Therapy of chronic hepatitis C – virologic response monitoring. Vojnosanitetski Pregled 2010; 67(11) 923-927 IF(2010): 0,199
24. Radakovic S, Marjanovic M, Surbatovic M, Vukcevic G, Jovasevic-Stojanovic M, **Ristanovic E**. Biological pollutants in indoor air. Vojnosanitetski pregled 2014; 71(12):1147-50, IF (2014): 0.292
25. Arsic B, Gligic A, **Ristanovic E**, Lako B, Potkonjak A, Peruničić M, Pavlović M. A case of human monocyte ehrlichiosis in Serbia. Srpski Arhiv za Celokupno Lekarstvo. 2014; 142(1-2):79-82 IF (2014): 0.233

РАД У ЧАСОПИСУ МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА ВЕРИФИКОВАНИМ ПОСЕБНИМ ОДЛУКАМА (M24)

Пре избора у звање виши научни сарадник:

26. Јевтић М, Микић Д, Арсић-Комљеновић Г, **Ристановић Е**, Станковић Н, Сјеничић, Худмал-Јанићијевић С. Нежељена дејства дуготрајне, континуиране примене високих доза албендазола у лечењу ехинококне болести. Војносанитетски Преглед. 2008. 65(7): 539-544
27. Микић Д, Јевтић М, Арсић-Комљеновић Г, **Ристановић Е**, Станковић Н, Сјеничић Г,

Јанићијевић-Худомал С, Терапијска лимитираност савременог третмана ехинококне болести јетре. Приказ случаја. Војносанитетски Преглед. 2009; 66(10): 833-839

НАУЧНА КРИТИКА И ПОЛЕМИКА У МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА (М26=1)

После избора у звање виши научни сарадник:

28. Cvetkovic V, **Ristanovic E**, Gacic J. Researching citizens attitudes about emergency situations caused by epidemics in Serbia. Iran J Public Health. 2018; 47(8): 1213-1214, Letter to the editor. IF(2018): 1,225

ЗБОРНИЦИ МЕЂУНАРОДНИХ НАУЧНИХ СКУПОВА (М30)

ПЛЕНАРНО ПРЕДАВАЊЕ ПО ПОЗИВУ НА СКУПУ МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА ШТАМПАНО У ЦЕЛИНИ (М31=3)

После избора у звање виши научни сарадник:

29. **Ristanovic E**, Radakovic S. Bioterrorism as a threat to Food Supply Systems. p.171-188: In. Caleta D, Radovic V. (Eds) Comprehensive Approach as „Sine Qua Non“ for Critical Infrastructure Protection. IOS Press Amsterdam. 2015 ISBN 978-1-61499-477-0 doi: 10.3233/978-1-61499-478-7-171 (Proceedings of the NATO ARW on Managing Terrorism Threat to Critical Infrastrucutre-Challenges for South -Eastern Europe, 2015. Novi Sad, Serbia)
30. **Ristanovic E**, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Jovanovic D. Sport and infections: microorganisms-invisible and dangerous competitors of atheletes. Sport i infekcije. Mikroorganizmi-nevidljivi i opasni protivnici sportista. 1st International Conference "Sport, Recreation,Health". Belgrade/Seria, 11-12th June, 2016. Conference proceedings. p. 15-24 ISBN 978-86-83687-22-0
31. **Ristanovic E**. Sport and genetics: role, importance and potential misuse. Invited lecture. Sport i genetika: uloga, značaj i moguća zloupotreba. 2nd International Conference "Sport, Recreation, Health" Belgrade, 12-13rd May, 2017 Conference Proceedings p.13-21 ISBN 978-86-83687-23-7.

Пре избора у звање виши научни сарадник:

32. **Ristanović E**, Bioterrorism-risk and threat: the misuse of science. NATO ARW Counteraction to chemical and biological teorrrism in the East Europe Countries; October 2008; Dnepropetrovsk, Ukraine. Proceedings. p.121-125
33. **Ristanović E**. Dual-use goods in the production of biological weapons. Medical Management of chemical and Biological Casualties. Military Medical Academy, Sofia, Bulgaria, August 2009. p.304-309

**ПРЕДАВАЊА ПО ПОЗИВУ, НА МЕЂУНАРОДНОМ СКУПУ, УЗ ПОТВРДУ О
ПОЗИВУ, ШТАМПАНО У ИЗВОДУ (М32=1.5)**

После избора у звање виши научни сарадник:

34. **Ristanovic E.** Molecular genetics and immunology in the improvement of bioweapons and biodefence: dual-use concerns. 13th Martin's Days of Immunology, Martin, Slovakia, 25-27th March, 2015 (INVITED LECTURE with inviting letter) Book of abstracts. Klinicka imunologija a alergologija indexed in EMBASE/Excerpta Medica. XIII Martinske dni imunologie Vol.25 No.1 2015 p.33

**РАД САОПШТЕН НА СКУПУ МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА ШТАМПАН У ЦЕЛИНИ
(М33=1)**

После избора у звање виши научни сарадник:

35. **Ristanovic E.**, Radakovic S., Atanasievska S., Protic-Djokic V., Jovanovic D. Aerosol transmission of *Legionella pneumophila* as a public health threat. Proceedings from the 5th WebioPATR Workshop & Conference. Particular Matter: Research&Management. Belgrade, Serbia, 14-16.10.2015. Milena Jovasevic-Stojanovic, Alena Bartonova, eds. Vinca Institute of Nuclear Sciences, 2016 ISBN: 978-86-7306-1309-9 p.217-220
36. **Ristanovic E.** Technology for combating bioterrorism. Proceedings of the 7th International Scientific Conference on Defensive Technologies, 6-7 October, 2016. Military technical Institute, Belgrade, Serbia. ISBN 978-86-81123-82-9. p.513-516
37. **Ristanovic E.** Infective agents and human security through the prism of current migrations. UDK 614.4:314.7 p. 257-268. In. 3rd international Conference on human security Belgrade, May 2017 Eds. Stanarevic S, Đorđević I, Rokvić V. University of Belgrade, Faculty of Security Studies, Human Research Center ISBN 978-86-80144-09-2 (E.Ristanović - član Međunarodnog naučnog odbora)
38. **Ristanovic E.**, Protić-Djokić V, Atanasievska S. HIV/AIDS – a plague of the modern era: sport as a target and tool in fighting against disease. HIV/AIDS –kuga modernog doba: sport kao meta i sredstavo u borbi protiv bolesti. II medjunarodna konferencija “Sport, rekreacija, zdravlje” 2nd International Conference “Sport, Recreation, Health” Belgrade, 12-13rd May, 2017 Conference Proceedings p. 322-328 ISBN 978-86-83687-23-7
39. **Ristanovic E.**, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Jovanovic D. Nanomaterials for detection of biological agents. 8th International Scientific Conference on Defensive Technologies. OTEH 2018. Belgrade, Serbia, Military Technical Institute, 11-12 October 2018. Proceedings. ISBN978-8681123-88-1, p.505-509
40. Radakovic S, Maric J, Tambur Z, Kovacevic I, **Ristanovic E**, Mircevski M, J.Jovic-Stosic. Microbiological quality of air in pharamceutical laboratories. Proceedings from the 6th WebioPATR Workshop & Conference. Particular Matter: Research&Management. Belgrade, Serbia, 6-8.9.2017. Milena Jovasevic-Stojanovic, Alena Bartonova, eds. Vinca Institute of Nuclear Sciences, 2019 ISBN: 978-86-7306-152-8 p.181-185
41. **Ristanovic E.**, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Radakovic S, Jovasevic-Stojanovic M. Aerosol transmission of infective agents-possible impacts. . Proceedings from the 6th WebioPATR Workshop & Conference. Particular Matter: Research&Management. Belgrade,

Пре избора у звање виши научни сарадник:

42. Lako B., **Ristanović E.**, Spasić M., Prodanović R, Đurić R. The first epidemic of tularemia in FR Yugoslavia. CBMTS Industry II -The First World Congress on Chemical and Biological Terrorism; March 2002; Dubrovnik, Croatia. Proceedings of CBMTS Industry II:304-6
43. **Ristanović E.**, Lako B, Prodanović R, Vujčić Z, Đurić R . Directions of further development and improvement of tularemia diagnostics. The 3rd International Symposium on Antiseptics, Disinfection and Sterilisation; June 2002, Prcanj, Montenegro, Proceedings:235-40
44. **Ristanović E.**, Lako B, Brucellosis-serious disease and potential BW: diagnostic challenges and our diagnostic experiences; CB Medical Treatment Symposium:An Exploration of Present Capabilities and Future Requirements, Dec. 2004; Spiez, Switzerland, Proceedings: 263-7
45. **Ristanović E.**, Lako B, Samardžić S, Gligić A. *Rickettsia* sp. as potential BW. The Third World Congress on Chemical, Biological and Radiological Terrorism; Sept. 2005/ April 2006; Dubrovnik, Croatia. Proceedings:268-75.
46. Jovašević-Stojanović M, Stojanović B, **Ristanović E**: Critical Issue on Efficiency of personal protection against CBR Agents of Nanoparticles Dimensions. The sixth International Chemical and Biological Medical Treatment Symposium, April/ May, 2006; Spiez, Switzerland. Proceedings:CD
47. **Ristanović E.**, Gligić A, Jevtić M: Viral hemorrhagic fevers-potential BW: Actual Situation in the Former Yugoslavia. The sixth International Chemical and Biological Medical Treatment Symposium, April/ May, 2006; Spiez, Switzerland. Proceedings:CD
48. Balint B, Todorović M, Jevtić M, Ostojić G, **Ristanović E.** Vojvodić D, Obradović S, Urošević I, Trkuljić M. The use of stem cells for marrow repopulation and in the field of regenerative medicine. III congress of Macedonian society of transfusion medicine; 10-14. Juni 2009; Ohrid, Macedonia. Zbornik. Maked. Med. Pregled. God. 63 Supl.75. str.12-17
49. **Ristanovic E.**Cekanac R, Lazic S, Radakovic S. Molecular typing of *Borrelia burgdorferi* strains: epidemiological, clinical and potential BW implications.The ninth international Chemical and Biological Medical Treatment Symposium.7-9th May 2012, Speiz, Switzerland. CD. Proceedings of the ninth International Chemical and Biological Medical Treatment Symposium. Spiez, , Switzerland october 2012, no.50
50. **Ristanovic E.**Crisis communication in the CBR incidents management. The ninth international Chemical and Biological Medical Treatment Symposium.7-9th May 2012, Speiz, Switzerland. CD. Proceedings of the ninth International Chemical and Biological Medical Treatment Symposium. Spiez, , Switzerland october 2012, no.40
51. Rakic U, **Ristanovic E**, Jeftic Z. Application of geographic information systems in environmental protection and post-crisis response (Primjena sustava geografskih informacija na zaštitu okoliša i odgovor nakon krize.)VI medjunarodna konferencija Dani kriznog

upravljanja. Crisis management days. Zagreb, Velika Gorica, Hrvatska 28-29.5.2013. usmeno izlaganje. Zbornik radova. p. 1232-1248 UDK (910:004.65):504

52. **Ristanovic E.** Bioterorizam:rizik i izazov savremenog doba. ECPD Medjunarodna letnja škola menadžmenta u zdravstvu. Zbornik radova.p. 323-338. Evropski centar za mir i razvoj Univerziteta za mir Ujedinjenih nacija. Beograd, 2013. ISBN 978-86-7236-080-6
53. **Ristanović E.**, Protić Đokić V, Atanasievska S, Jovanović D, Radaković S: *Brucella sp.* kao biološko oružje: istinski rizik ili prepostavljena pretnja. Niš, 16-19.oktobar 2013. Naučno stručni simpozijum „Brucelozu u Jugoistočnoj Evropi.” Zbornik radova i kratkih sadržaja. p. 183-188
54. Protić Đokić V, **Ristanović E**, Atanasievska S, *Brucella canis* kao zadravstveni izazov. Niš, 16-19.oktobar 2013. Naučno stručni simpozijum „Brucelozu u Jugoistočnoj Evropi.” Zbornik radova i kratkih sadržaja. p. 113-119
55. **Ristanović E..**, Radaković S., Marjanović M., Jovašević-Stojanović M, 2013. Possibility of microbial contamination in indoor air and its impact on human health. Proceedings from the 4th WeBIOPATR Workshop and Conference, Particulate Matter: Research and Management, Belgrade, Serbia, October 2-4, 2013, Jovašević-Stojanović M. and Bartonova A. (Eds) (CD-ROM); Public Health Institute of Belgrade; pp. 226-231 (ISBN 978-86-83069-40-8)
56. Rakic U, **Ristanovic E**, Jeftic Z. Advantages of geographic information systems in emergency disaster management and public health. 7th International Conference Crisis Management Days. 22-23 svibnja 2014. Velika Gorica, Hrvatska. Zbornik radova, Book of papers,p.331-348,ISBN978-953-7716-56-1
57. Radakovic S, Jeftic Z, **Ristanovic E**. Homeostaza vode i minerala pri fizičkom naporu u toploj sredini i uticaj aklimatizacije. Prva međunarodna konferencija Menadžment bezbednosti sportskih takmičenja. 1st International Conference, “Safety managementof sport competitions.“ Beograd, 23.04.2014. Zbornik radova, p. 261-268
58. Radakovic S, Marjanovic M, **Ristanovic E**. Contamination of indoor air related to fungi and mould. 48.Days of Preventive Medicine. International congress. Nis, Serbia, 23-26.09.2014. Proceedings. p125-128.

РАДОВИ САОПШТЕНИ НА СКУПУ МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА, ШТАМПАНИ У ИЗВОДУ (М34=0.5)

После избора у звање виши научни сарадник:

59. Protic-Djokic V, **Ristanovic E.**, Atanasievska S., Jankovic-Mandic Lj. Efekti klimatskih promena na pojavu vektorskih bolesti. Effects of climate change on the occurrence of vector-borne diseases.Medjunarodna naučna konferencija. Životna sredina i adaptacija privrede na klimatske promene. International scientific conference on the environment and adaptation of industry to climate change. Beograd, 22-24.april 2015. Book of abstracts. p.143.
60. Rakic U, **Ristanovic E**, Jeftic Z. Koriscenje geografskih informacijskih sistema u razumijevanju i kontroli sigurnosti okoline i vektorskih bolesti. Using geographic information systems (GIS) in understanding and controlling environmental safety and vector-borne disease. Osma međunarodna znanstveno-stručna konferencija. Dani kriznog upravljanja. Velika Gorica, Hrvatska, 14-15.maj, 2015. Knjiga apstrakata, p.115-116. 8th

international scientific conference. Crisis management days. Zagreb, Croatia, 14-15th May, 2015 Book of abstracts, p.115-116

61. **Ristanovic E.**, Radakovic S, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Jovanovic D. Molecular detection of hepatitis C virus in high risk population: the military medical concerns. 15th Medical Biodefense Conference, Munich, Germany, 26-29th April, 2016 Book of abstracts p.60
62. **Ristanovic E.**, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Jovanovic D, Jadranin Z, Radakovic S. „*Dengue virus as a threat to military forces deployed in endemic regions.*“ 4th ICMM Pan European Congress of Military Medicine, Paris, France, 23-26th May, 2016 Book of scientific abstracts, p.30-31
63. **Ristanovic E.**, Jadranin Z, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Tomic D, Jovanovic D, Lazic S, Radakovic S. Tropical infective agents as a concern for military deployments. OP 79.22nd Congress of the Balkan Military Medical Committee. Belgrade, September 25-28, 2017.
64. **Ristanovic E.**, Protic-Djokic V, Atanasievska S. Fungi and mycotoxins in bioterrorism. First Balkan Conference on Medical Mycology and Mycotoxicology. 13-15 September, 2018. Balkan Fungus 2018 Revista Romana De Medicina De Laborator, Supliment 2 la Vol. 26, Nr.3, Iulie, 2018. S47 JCR 2016-0.325,
65. **Ristanovic E.**, Simic G. Education and capacity building: the best approach to bioterrorism prevention and response. 16th Medical Biodefese Conference. Munich, 28-31 October, 2018. Abstracts. p.35-36
66. Atanasievska S, **Ristanovic E.**, Protic-Djokic V, Nenadic D. Multiplex quantitative RT-PCR test fro diagnostic of bacterial vaginosis. 53 Days of Preventive Medicine. 24-27 September, 2019. Nis, Serbia. Book of abstracts. p. 80. ISBN 978-86-900283-0-6
67. Radakovic S, Maric J, Kovacevic I, **Ristanovic E.**, Jovic-Stosic J. Allergy onset in exhibition environment-case report. WebioPATR 2019. The seventh international WEBIOPATR Workshop &Conference. Particulate Matter: Research and Management. Belgrade, 1st to 3rd October, 2019. Abstract of Keynote Invited Lectures and Contributed Papers. Milena Jovasevic- Stojanovic & Alena Bartonova. Eds. ISBN 978-86-83069-56-9 p. 92
68. Radakovic S, Maric J, Jovanovic D, **Ristanovic E.**, Jovic-Stosic J. Microbiological analysis of ambient conditions in archives. WebioPATR 2019. The seventh international WEBIOPATR Workshop &Conference. Particulate Matter: Research and Management. Belgrade, 1st to 3rd October, 2019. Abstract of Keynote Invited Lectures and Contributed Papers. Milena Jovasevic- Stojanovic & Alena Bartonova. Eds. ISBN 978-86-83069-56-9 p. 91
69. Jovic-Stosic J, Radakovic S, **Ristanovic E.**, Alavantic D. Air pollution and autism disorder: is there a link or bias? WebioPATR 2019. The seventh international WEBIOPATR Workshop &Conference. Particulate Matter: Research and Management. Belgrade, 1st to 3rd October, 2019. Abstract of Keynote Invited Lectures and Contributed Papers. Milena Jovasevic- Stojanovic & Alena Bartonova. Eds. ISBN 978-86-83069-56-9 p. 23—24

Пре избора у звање виши научни сарадник:

70. **Ristanović E**, Lako B, Prodanović R, Vujčić Z. Immunoreactivity of *Francisella tularensis* proteins fractions. Singapore International Symposium on Protection Against Toxic Substances. December 2002; Singapore. Abstract book: 127.
71. **Ristanović E**, Lako B. Comparison of different immunodiagnostic procedures for diagnosis of tularemia: Serbian experiences. Fourth International Conference on Tularemia, 15-18th Septm. 2003; Bath, UK. Abstract book:23.
72. Đorđević M, Kostić V, Lako B, **Ristanović E**. Epidemiological situation and clinical manifestations of human tularemia in southeastern Serbia in 2003. Fourth International Conference on Tularemia, 15-18th Septm. 2003; Bath, UK. Abstract book:40
73. Đorđević M, Lako B, **Ristanović E**. Diagnostic dilema of tularemia: Case report. Fourth International Conference on Tularemia, 15-18th Septm. 2003; Bath, UK. Abstract book:54
74. **Ristanović E**, Milutinović M, Lako B. Phenotypic and genotypic analysis of *Borrelia burgdorferi* sensu lato strains isolated in Serbia: epidemiological, microbiological and clinical implications. Symposium on vector-borne emerging and re-emerging pathogens and their infections. June 2005; Istanbul, Turkey. Abstract book:38
75. **Ristanović E**, Lako B. Antigenic structure analysis of *Brucella sp.*:implications on diagnostic improvement and Serbian experience. International Research Conference for brucellosis in Small Ruminants. November 2005; Skopje, Makedonija. Abstract book: 34
76. **Ristanović E**, Lako B. *Brucella sp.* as weapons in bioterrorism and agroterrorism. International Research Conference for brucellosis in Small Ruminants. November 2005; Skopje, Makedonija. Abstract book: 76.
77. **Ristanović E**, Jevtić M, Gligić A. Viral hemorrhagic fevers as a present day problem in the former Yugoslavia. 11th Medical B Defense Conference, October 17/18, 2007; Munich, Germany. Abstract book: 039
78. Fuleova A, Betinova E, Palkovicova K, Gligić A, **Ristanović E**, Golubović S, Toman R. Outbreak of Q fever in Bosnia and Herzegovina (2004): a serological study, 11th Medical B Defense Conference, October 17/18, 2007; Munich, Germany. Abstract book.
79. **Ristanović E**, Jevtić M, Stajković N, Lako B. Tularemia-endemic zoonosis and potential bioweapon: Serbian experience, 5th International Conference on Emerging Zoonoses, November 2007; Limassol, Cyprus. Abstract book: 113
80. **Ristanović E**, Jevtić M, Čekanac R. Microorganisms as warfare agents-risks and threats, 13th Congress of Balkan Military Medical Committee, June 2008; Kusadasi, Turkey. Abstract book: 337
81. Čekanac R, **Ristanović E**, Jevtić M. Characteristics of zoonotic outbreaks in Serbian Army, 13 th Congress of Balkan Military Medical Committee, June 2008; Kusadasi, Turkey. Abstract book: 336
82. Šurbatović M, Jevtić M, Filipović N, Magić Z, Cikota B, Radaković S, **Ristanović E**. TNF-α polymorphism and trauma and/or sepsis mortality:is there association? SCCMs 38th Critical Care Congress. Dec.2008; USA. Societys Journal Critical Care Medicine supplement:

83. **Ristanović E**, Gligić A. Rickettsioses-old and reemerging diseases: potential BW and present-day problem; 14th Congress of BMMCC, May 2009; Sunny Beach, Bulgaria. Abstract book, OP-018, p.22
84. Čekanac R, Mladenović J, **Ristanović E**, Lazić S. Epidemiological Characteristics of brucellosis in Serbia. MetaNET Project Thematic Scientific conference: Brucellosis in See and Mediterranean Region. Struga, Macedonia, 12-14 November ,2009. Book of abstracts.p.9
85. Kuljic-Kapulica N, Jovanovic D, Savic D, **Ristanovic E**, Nozic D, rajic D, Djuric-Petkovic D. Molecular diagnosis of hepatitis C, 15th Congress of Balkan Military Medical Comitee. Pieria-Greece, 30 May-03 June 2010. Book of abstracts. p.159-160
86. **Ristanovic E**, Čekanac R, Radakovic S, Surbatovic M, Jovanovic N. Molecular typing of isolated *Borrelia burgdorferi* strains: epidemiological, clinical and potential BW implications. 15th Congress of Balkan Military Medical Comitee. Pieria-Greece, 30 May-03 June 2010. Book of abstracts. p.160
87. Radakovic S, Radjen S, Milivojevic M, Tambur Z, Lazic S, Cikiriz N, **Ristanovic E**, Surbatovic M, Hajdukovic Z, Filipovic N, Jevtic M. Food safety control as part of medical support of the 25th Universiade in Belgrade 2009. 15th Congress of Balkan Military Medical Comitee. Pieria-Greece, 30 May-03 June 2010. Book of abstracts. p.56
88. Čekanac R, Mladenovic J, **Ristanovic E**, Stajkovic N, Krstic M. Prevention of natural foci infections in Serbian Armed forces. 15th Congress of Balkan Military Medical Comitee. Pieria-Greece, 30 May-03 June 2010. Book of abstracts. p.57
89. Cikiriz N, Jeftic Z, Hajdukovic Z, Radakovic S, Starcevic S, Radjen S, Milivojevic M, **Ristanovic E**, Radojicic D, Filipovic N, Jevtic M. Medical care organization in venus during 25th universiade in Belgrade 2009. 15th Congress of Balkan Military Medical Comitee. Pieria-Greece, 30 May-03 June 2010. Book of abstracts. p.190
90. Radaković S, Šurbatović M, Stanković N, Radjen S, Lazić S, **Ristanović E**, Milivojević M. Changes in concentrations of sera proteins in war wounds. 16th Congress of Balkan Military Medical Comitee.Bucharest, Romania. 1-4st june 2011. Book of abstracts p.38
91. Mladenovic J, Čekanac R, **Ristanovic E**, Lazic S, Maksic Dj, Stajkovic N, Jadranin Z. Significance of brucellosis as a public health threat in Serbia. 16th Congress of Balkan Military Medical Comitee.Bucharest, Romania.1-4st june 2011.Book of abstracts p.32-33
92. Radakovic S, Surbatovic M, **Ristanovic E**, Lazic S, Radjen S, Vesic Z. Serum enzyme changes in soldiers during exertional heat stress. 17th Congress of The Balkan Military Medical Committee, Belgrade, 29th May-01st June 2012. Abstract book. p. 8
93. Lazic S, Čekanac R, Krstic M, Stajkovic N, Mladenovic J, Jadranin Z, Radakovic S, **Ristanovic E**. Biosafety. 17th Congress of The Balkan Military Medical Comittee, Belgrade, 29th May-01st June 2012. Abstract book. p. 239

94. **Ristanovic E**, Lazic S, Radakovic S. Bioterrorism (Biosecurity in defence against bioterrorism). 17th Congress of The Balkan Military Medical Comittee, Belgrade, 29th May-01st June 2012. Abstract book. p. 241
95. Vucetic D, Balint B, Todorovic M, **Ristanovic E**, Protic-Djokic V, Ljubenov M, Jovicic D. Are There Recognized Benefit From Paired Syphilis Antibody Plus Confirmatory Testing of Blood Donors? VOX SANGUINIS 2012 103 (supp.1):177-177 Special Issue: Abstracts of the 32nd International Congress of the International Society of Blood Transfusion in joint cooperation with the 10th Congress of AMMTAC, Cancun, Mexico, July 7-12, 2012
96. **Ristanovic E**, Radakovic S, Protic-Djokic V, Lazic S, Cekanac R, Atanasievska S, Tasić D. Vector-borne diseases and potential BW implications. 18th Congress og Balkan Military Medical Comitee, Istanbul, Turkey, 22-26 maj 2013. Book of abstracts. p.304
97. Lazic S, Radakovic S, Cekanac R, Krstic M, Stajkovic N, **Ristanovic E**, Radjen S, Mladenovic J, Jadranin Z. Principles and practices of microbiological work in the detection and identification of biological warfare agents. 18th Congress og Balkan Military Medical Comitee, Istanbul, Turkey, 22-26 maj 2013. Book of abstracts. p.60
98. Protic-Djokic V, **Ristanovic E**, Atanasievska S. Lajmska bolest i životna sredina, Lyme disease and environment. Medjunarodna naučna konferencija: Održiva privreda i životna sredina Sustainable economy and the environment: Beograd, 23-25.april 2014; Knjiga apstrakata p.185.
99. **Ristanovic E**, Gligic A, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Jovanovic D, Radakovic S. Smallpoxvirus –potential bioweapon and actual biothreat:ex-Yugoslav lessons. 19th Congress Balkan Military Medical Committee, Plovdiv, Bulgaria, 7-10th May 2014. Abstract book. p.155
100. Lazic S, Cekanac R, Krstic M, Stajkovic N, Mladenovic J, Jadranin Z, Radakovic S, Radjen S, **Ristanovic E**. Laboratory biosecurity. 19th Congress Balkan Military Medical Committee, Plovdiv, Bulgaria, 7-10th May 2014. Abstract book. p.13
101. **Ristanovic E**, Lazic S, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Radakovic S, Crisis communication in the CBRN events. 3rd Pan European Congress of Military Medicine. June 2-6,2014, Belgrade, Serbia. Abstract book. p.97
102. Atanasievska S, **Ristanovic E**, Protic-Djokic V, Tresnjic M, Vucetic D, Balint B. Seroprevalence of syphilis in the population of healthy blood donors (BD) in Serbia. 3rd Pan European Congress of Military Medicine. June 2-6,2014, Belgrade, Serbia. Abstract book. p.143
103. Lazic S, Cekanac R, Krstic M, Stajkovic N, Mladenovic J, Jadranin Z, Radakovic S, Radjen S, **Ristanovic S**. An emerging pathogen-verotoxin producing *Escherichia coli*. 3rd Pan European Congress of Military Medicine. June 2-6,2014, Belgrade, Serbia. Abstract book. p.128
104. Protić-Đokić V, **Ristanović E**, Atanasievska S., Tasić D., Janković-Mandić Lj. Imunochemiluminescence test and the ELISA test as a screening methods to test serum samples for antibodies to *Borrelia burgdorferi*. 48.Days of Preventive Medicine. International congress.Nis, Serbia, 23-26.09.2014. Book of abstracts. p.33

НАУЧНЕ КЊИГЕ И МОНОГРАФИЈЕ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА (М40)

НАУЧНА КЊИГА И МОНОГРАФИЈА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА (М42=5)

Пре избора у звање виши научни сарадник:

105. Ристановић Е (2013) Биотероризам. МЦ Одбрана, Војна академија Универзитета одбране, ISBN 978-86-335-0362-4, COBISS. SR-ID 196555532 АУТОР (мултимедијални електронски уџбеник) са два електронска курса: Ристановић Е. Увод у биотероризам (www.elearning.mod.gov.rs), VA –Jefferson institute 2013, Ристановић Е. Биотероризам-превенција и реаговање (www.elearning.mod.gov.rs), VA –Jefferson institute 2013

МОНОГРАФСКА БИБЛИОГРАФСКА ПУБЛИКАЦИЈА (М43=3)

Пре избора у звање виши научни сарадник:

106. Ристановић Е. Туларемија-војничка болест (савремена микробиолошка дијагностика туларемије) НИЦ Војска, Београд, 2002.
107. Чобељић М, Мировић В, Куљић-Капулица Н, Лако Б, Булајић Н, Ристановић Е, Шуљагић В, Јовановић Д, Лазић С. Биолошко оружје, Војноиздавачки завод, Београд, 2003
108. Ристановић Е и сар. (2011): Војномедицинска академија: човек у служби човека, здравља и отаџбине. The Military Medical Academy - In the service of man, health and homeland. Православна реч, Нови Сад. ISBN 978-86-83903-36-8
109. Весић З, Јевтић М, Поповић Б, Ђирић С, Ристивојевић Д, Павловић М, Џимбаљевић Б, Вановић М, Станојевић М, Ристановић Е, Марковић С, Симоновић Д, Чеканац Р, Патић В, Ковинић М, Анђелковић Р.(2009): Српски војни санитет: Serbian Army Medical Corp монографија.Војноиздавачки завод, Београд ISBN : 978-86-335-0264-1
110. Јефтић З, Јевтић М, Ристановић Е, Хајдуковић З, Чикириз Н, Антуновић М, Лазић С, Радаковић С, Килибарда В, Вучинић С, Здравље....више од злата ... Health...more than gold. Универзијада 2009-здравствена подршка. Universiade 2009. health support. (поглавље: Ристановић Е. ВМА-Балканска престоница здравља. The Balkans Center of health p.58-75). МЦ Одбрана, 2011 ISBN 978-86-335-0312-9

ПОГЛАВЉЕ У КЊИЗИ ИЛИ РАД У ТЕМАТСКОМ ЗБОРНИКУ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА (М45=1.5)

После избора у звање виши научни сарадник:

111. Ristanovic E. Bioterorizam i biološka odbrana: (novi) izazovi nacionalnoj i globalnoj bezbednosti: p.99-120 u Integralna bezbednost Republike Srbije. Tematska monografija. Fakultet za poslovne studije i pravo, Fakultet za informacione tehnologije i inženjerstvo Univerziteta „Union – Nikola Tesla“, Beograd. 2017. ISBN 978-86-87333-74-1 COBISS.SR-ID 230749452

Пре избора у звање виши научни сарадник:

112. Јевтић М, **Ристановић Е.** Војномедицинска академија-онкологија у ВМА, Монографија Друштва за борбу против рака Србије, Београд, 2007.
113. **Ристановић Е.** Поводом 164 године постојања Војномедицинске академије, уводник, Војносанитетски Преглед. 2008; 65(4):269-72.
114. **Ристановић Е.**, Максић Ђ. У корак са светом: пријем Србије у Балкански комитет војне медицине, уводник. Војносанитетски Преглед. 2008; 65 (8):587-8
115. **Ристановић Е.** Војномедицинска академија:165 година традиције и напретка, уводник, Војносанитетски Преглед. 2009, Март 66. (3): 183-188
116. **Ристановић Е.** 166 година Војномедицинске академије у Београду - традиција која обавезује. Уводник, Војносанитетски Преглед 2010, 67 (3):195-199.
117. Јевтић М, **Ристановић Е.** Михајило Мика Марковић реформатор санитетске тактике и стратегије српске војске крајем 19.века п. 43-75; (2010): У Јокановић В, Јокановић В. Михајило – Мика Марковић: живот и дело ВМА, 2010 ISBN 978-86-85313-89-9
118. Јевтић М, **Ристановић Е.** Пуковник Михајло - Мика Петровић - са скалпелом у Балканским ратовима 1912-1918 п. 57-66; (2011): У Јокановић В, Јевтић М. Михајло Мика-Петровић 1863-1934, Нови Сад 2011. ISBN 978-86-6061-010-4
119. Јевтић М, **Ристановић Е.** Михајло Петровић хирург на ратиштима 1914-1918 п. 67-120; (2011): У Јокановић В, Јевтић М. Михајло Мика-Петровић 1863-1934, Нови Сад 2011. ISBN 978-86-6061-010-4
120. Јокановић В, **Ристановић Е.** Михајло Петровић-стручна и списатељска активност п.129-140; (2011): У Јокановић В, Јевтић М. Михајло Мика-Петровић 1863-1934, Нови Сад 2011. ISBN 978-86-6061-010-4
121. **Ристановић Е.**, Поводом 167 година традиције: Војномедицинска академија:јуче, данас, сутра. Уводник, Војносанит Прегл. 2011. 68(3) 201-205
122. Јевтић М, **Ристановић Е.** Војномедицинска академија у здравственој заштити становништва Србије 311-320; (2011): У Страхињић С. Прилози историји здравствене културе Србије, Ниш 2011. ISBN 978-86-80599-92-2

ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА (М50)

РАД У ВОДЕЋЕМ ЧАСОПИСУ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА (М51=2)

После избора у звање виши научни сарадник:

123. Jeftic Z, Rokvic V, **Ristanovic E.** The role of the Serbian Armed Forces in humanitarian health action and fight against biological threats. The Review of International Affairs, Vol.LXVI, No.1157, Jan-March 2015, p.74-84
124. Protic-Djokic V, **Ristanovic E,** Atanasievska S, Mandic-Jankovic Lj. Lajmska bolest i

zivotna sredina-ekoloski aspekt. Ecologica, 2014. 21(76):745-748.

125. Djordjevic D, Milovanovic J, Jurisevic M, Stojanovic B, Cvetkovic O, Pergal M, **Ristanovic E**, Vojvodic D, Simic M, Manojlovic D, Milovanovic M, Arsenijevic N. Antitumor effect of a mixture of N-propyl polysulfides *in vitro*. Ser J Exp Clin Res 2017;1-1

126. Kokoškov N, **Ristanović E**. Medicinski obaveštajni rad, njegov značaj i perspektive u obaveštajno-bezbednosnom sistemu Republike Srbije. Bezbednost. 2019(1): 89-109

Пре избора у звање виши научни сарадник:

127. Lako B, **Ristanović E**, Prodanović R, Spasić M, Đurić R . First epidemic of tularemia in FR Yugoslavia. Aplllied Science and analysis The ASA NEWSLETTER 2001; 86: 19-20

128. Стојановић Ђ, **Ристановић Е**. Трка са временом: однос биолошког оружја и међународне безбедности. Политичка ревија, година (XXII) IX, 23 (2), 2010, 335-364.

РАД У ЧАСОПИСУ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА (M52=1.5)

После избора у звање виши научни сарадник:

129. **Ristanovic E**, Atanasievska S, Protic-Djokic V, Hinic N, Lalosevic D. Mikrobiološka detekcija Borrelia burgdorferi i savremena dijagnostika lajm-borelioze. MD-Medical Data 2017; 9(3): 143-147

130. Đurić-Petković D, **Ristanovic E**, Kuljic-Kapulica N. Virus malih boginja. Measles virus. MD-Medical Data 2017; 9(3): 181-184

131. Vranes M, Lojpur Z, Todorovic M, Ostojic G, **Ristanovic E**, Balint B. Case Report: Lifesaving therapeutic plasma exchange by cell saver in an obstetric emergency. Med Čas (Krag)/Med J (Krag). 2017; 51 (1):30-33

132. **E.Ristanovic**. Infectious Agents as a Security Challenge: Experience of Typhus, Variola and Tularemia outbreaks in Serbia. (In English). Bezbednost. Beograd. Časopis MUP RS, Godina LVII, 2015; No.2 p. 5-20

Пре избора у звање виши научни сарадник:

133. **Ristanović E**, Lako B.(2000), The causer of tularemia (*Francisella tularensis*) in Serbia and FR Yugoslavia, Archives of toxicology, kinetics and xenobiotic metabolism, Vol.8,No3,73-282, Autumn 2000., 122-124

134. Вулетић Б, Обрадовић С, **Ристановић Е**, Костић Г, Радловић П. Молекуларна епидемиологија ротавирусних гастроентеритиса у деце предшколског узраста, Српски архив, 2005; 133(11-12):482-3

135. Тамбур З, Антуновић М, Додер Р, **Ристановић Е**. Испитивање осетљивости на хлорамфеникол *Campylobacter jejuni* и *coli* изолованих из животиња и људи. Veterinaria 2008; 57(1-2): 12-26.

136. Радаковић С, Вукашиновић-Весић М, Шурбатовић М, **Ристановић Е**, Јовановић Д, Тамбур З, Савић Д, Лазић С, Рађен С. Контрола исправности хране за време великих

РАД У НАУЧНОМ ЧАСОПИСУ (M53=1)

После избора у звање виши научни сарадник:

137. **Ristanovic E.**, Vucetic D., Protic-Djokic V, Atanasievska S, Tresnjic M, Balint B. Seroprevalenca sifilisa i zastupljenost klasa antitela na Treponema pallidum u populaciji dobrovoljnih davalaca krvi u Vojnomedicinskoj akademiji. Bilt Transfuziol 2016;62(1-2):52-60

Пре избора у звање виши научни сарадник:

138. Gligić A, Božović B, **Ristanović E**, Škatarić V, Begović V, Golubović S. Characteristics of hemorrhagic fever with renal syndrome in war conditions in former Yugoslavia.Med. Date Rev. 2010;2(3): 175-180
139. Savić D, Jovanović D, Đurić-Petković D, Radojčić Lj, Miljanović G, **Ristanović E**, Lepšanović Z. Laboratory diagnosis of *Chlamydia trachomatis* infections detected by direct fluorescent antibody and polymerase chain reaction. MD-Medical Data 2013;5(4):343-346

ЗБОРНИЦИ РАДОВА СА СКУПОВА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА - М60

ПЛЕНАРНО ПРЕДАВАЊЕ НА СКУПУ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА ШТАМПАНО У ЦЕЛИНИ (M61=1.5)

После избора у звање виши научни сарадник:

140. **Ristanovic E**, Radakovic S, Jevtic M, Jokanovic V.Dr Vladan Djordjevic-čovek koji je stvarao istoriju. Plenarno predavanje po pozivu. UDK. 327 (497.11)(929 Đorđevic V.)Zbornik radova Sedmog medjunarodnog kongresa „Ekologija, zdravlje, rad, sport“ Banja Luka, 21-23.05.2015. str. 41-47
141. **Ristanović E**, Jokanović V.Dr Jovan Jovanović-Zmaj-poznati pesnik i neopravдано zaposatavljeni lekar; plenarno predavanje po pozivu uz pozivno pismo 623.458. Osmi medjunarodni kongres “Ekologija, zdravlje, rad, sport” Banja Luka. 19-21.05.2016. Zbornik radova p. 37-42 ISBN:978-99955-619-6-3;
142. **Ristanović E**. Od epidemija do terorizma: infektivni agensi kao specifičan bezbednosni rizik savremenog sveta. Okrugli sto. Bezbednosni izazovi savremenog sveta. Institut za međunarodnu politiku i privrednu, Beograd, 2016. Objavljeno u : Međunarodni problemi. International Affairs. Tematski časopis Instituta za međunarodnu politiku i privredu. No.2-3/2016. P.242-255.

Пре избора у звање виши научни сарадник:

143. **Ристановић Е**, Јевтић М. Биотероризам. X епизоотолоски дани са међународним учешћем, 2-5. април 2008; Тара. Зборника радова: 128-32
144. **Ристановић Е**, Радаковић С, Шурбатовић М, Лазић С, Јевтић М.Климатске промене и микроорганизми. Трећи међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања

Лука. 10-13.септембар 2009. Зборник радова. Књига 1. п.18-23.

145. **Ристановић Е.**, Милиновић М, Радаковић С, Чеканац Р, Јевтић М. Теслини проналасци у области медицине и одбране: на границама стварности и нових визија науке. Четврти међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 08-10.септембар 2011. Зборник радова Књига 1. п.27-32 61:929 Тесла Н.
146. **Ристановић Е.**, Јефтић З. Радаковић С, Марјановић М. Биотероризам као комуникацијски изазов. Пети међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт", Бања Лука, 06-09.09.2012. Зборник радова. Књига 1 п. 93-98.
147. **Ристановић Е.** Природа и животна средина у Његошевим делима и мислима: од филозофије до науке о животу. Шести међународни скуп „Екологија, здравље, рад, спорт“ Бања Лука, 05-08. септембар 2013. Зборник радова 1 п. 54-59

ПРЕДАВАЊА ПО ПОЗИВУ, НА НАЦИОНАЛНОМ СКУПУ, УЗ ПОТВРДУ О ПОЗИВУ, ШТАМПАНО У ИЗВОДУ (М62=1)

Пре избора у звање виши научни сарадник

148. **Ристановић Е.** Генетичко инжењерство и биотехнологија: нове могућности за усавршавање биолошког оружја и биотероризам. Трећи конгрес инфектолога Босне и Херцеговине са међународним учешћем; новембар 2006; Бања Лука/РС.Зборник сажетака,110-1.
149. **Ристановић Е.** Биотероризам-претња и изазов савременог доба. Први симпозијум техничара лабораотријске медицине Србије са међунаордним учешћем. Београд, 2009. зборника радова. Новембар 2009. п.20-21

РАДОВИ САОПШТЕНИ НА СКУПУ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА, ШТАМПАНИ У ЦЕЛИНИ (М63=0.5)

После избора у звање виши научни сарадник:

- 150.Radakovic S., Masic S, Marjanovic M., Radunovic M., **Ristanovic E.** Metode za procenu malnutricije kod hospitalizovanih bolesnika. Zbornik radova Sedmog medjunarodnog kongresa „Ekologija, zdravlje,rad, sport“ Banja Luka, 21-23.05.2015. str.583-588
151. Atanasievska S, Protić-Djokić V, Vučetić D, **Ristanovic E.** Seroprevalenca lajmske bolesti na teritoriji Beograda. Zbornik radova Sedmog medjunarodnog kongresa „Ekologija, zdravlje,rad, sport“ Banja Luka, 21-23.05.2015. str.92-97
152. Joksimovic B, Jeftic Z, **Ristanovic E.** Bioterorizam kao ekološki izazov. Zbornik radova Sedmog medjunarodnog kongresa „Ekologija, zdravlje,rad, sport“ Banja Luka, 21-23.05.2015. str. 322-327
153. Loncarevic J.,Jeftic Z., **Ristanovic E.** Edukacija i podizanje svesti kao deo strategije biološke odbrane. Zbornik radova Sedmog medjunarodnog kongresa „Ekologija, zdravlje,rad, sport“ Banja Luka, 21-23.05.2015. str. 428-433
154. Rakic U, **Ristanovic E**, Jeftic Z. Primena geografskih informacionih sistema u upravljanju

otpadnim vodama. Zbornik radova Sedmog medjunarodnog kongresa „Ekologija, zdravlje, rad, sport“ Banja Luka, 21-23.05.2015. str. 616-624

155. **Ristanovic E**, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Jovanovic D, Lazic S. Bioloska bezbednost i bioloska sigurnost u kontekstu ekoloske bezbednosti i bezbednosti na radu. 1st Conference with international participation „Environmental safety and health at work“ predavanje po pozivu. Zbornik radova. Proceedings. Zrenjanin, novembar 2017 p. 117-125 ISBN 978-86-80464-08-4
156. Protić-Đokić V, **Ristanović E**, Atanasievska S. Primena ELISA testa u dijagnostici uzročnika tularemije *F. tularensis*. 616.94-036.22 Osmi medjunarodni kongres “Ekologija, zdravlje, rad, sport” Banja Luka. 19-21.05.2016. Zbornik radova p. 301-304 ISBN:978-99955-619-6-3;

Пре избора у звање виши научни сарадник:

157. **Ристановић Е**, Лако Б, Радуловић Ш, Стјковић Н. Екологија *Francisella tularensis*, III београдска конференција о сузбијању штетних артропода и глодара; децембар 199; Београд. Зборник радова: 155-60
158. **Ристановић Е**, Лако Б. Тест индиректне имунофлуоресценције у дијагностици туларемије, Четврта београдска конференција о сузбијању штетних артропода и глодара; Децембар 2000; Београд. Зборник радова: 119-24
159. **Ристановић Е**, Лако Б. Еколошки, епидемиолошки и дијагностички аспекти туларемије у СР Југославији, III југословенски епизоотиолошки дани, Април 2001. Зборник реферата и кратких садржаја, стр.127-9.
160. **Ристановић Е**, Лако Б. Развој нових метода за брзу и специфичну дијагностику туларемије, 2002; Смедерево. Acta Medica Semendrica, 9(18): 87-90
161. **Ристановић Е**, Лако Б. Биохемијска и антигенска карактеризација домаћег изолата *Francisella tularensis*. Пeta београдска конференција о сузбијању штетних артропода и глодара, 2002; Београд. Зборник радова: 109-12
162. Јовановић Н, Матић Д, **Ристановић Е**, Лако Б. Могућност имунодетекције бруцелозе као потенцијалног биолошког агенса БАБ тестом у теренским условима. IV југословенски епизоотиолошки дани, април 2002; Матарушка бања, Краљево Зборник радова: 202-6.
163. **Ристановић Е**, Лако Б. Карактеризација и типизација првог изолата *Francisella tularensis* у СР Југославији. април 2002; Матарушка бања, Краљево Зборник радова: 206-10.
164. Лазић С, **Ристановић Е**, Крстић Г. Епидемиологија, дијагностика и превенција туларемије. Дезинфекција, дезинсекција и дератизација у заштити здравља људи. IX симпозијум са међународним учешћем, 23-24.октобар 2002; Београд. Зборник радова: 149-56
165. **Ристановић Е**, Лако Б. Савремена микробиолошка дијагностика лајмске болести. Дезинфекција, дезинсекција и дератизација у заштити здравља људи. IX симпозијум са међународним учешћем, 23-24 октобар 2002; Београд. Зборник радова.

166. Лако Б., Ристановић Е. Дијагностика и превенција антракса. Дезинфекција, дезинсекција и дератизација у заштити здравља људи. IX симпозијум са међународним учешћем, 23-24 октобар 2002; Београд. Зборник радова: 28-31
167. Ристановић Е. Лако Б, Живановић Д. Значај рекомбинантних антигена *Borrelia burgdorferi* у имунодијагностици лајмске болести. VI београдска конференција са међународним учешћем. Стручни скуп о сузбијању штетних организама у урбаној средини, 2003; Београд. Зборник радова: 39-44.
168. Димитријевић С, Валчић М, Чеканац Р, Илић Т, Обреновић С, Ристановић Е., Бачић Д, Ђурић Б. Епизоотиолошко-епидемиолошки значај контроле крпеља; IX епизотолошки дани са међународним учешћем, март 2007; Сребрно језеро. Зборник радова и кратких садржаја: 80-90
169. Јевтић М, Ристановић Е. Лајмска болест: медицински и еколошки изазов. Други међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“ јуни 2008; Бања Лука/РС. Зборник радова, Књига 1, стр.295-7
170. Ристановић Е., Јевтић М, Биотероризам-општи проблем и глобална претња. Други међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“ јуни 2008; Бања Лука/РС. Зборник радова, Књига 1, стр.25-7
171. Радаковић С, Марић Ј, Јевтић М, Шурбатовић М, Ристановић Е., Рађен С, Миливојевић М, Чеканац Р. Пасивна и активна аклиматизација у вештачким условима као чинилац толеранције на топлотни стрес. Други међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“; Јуни 2008; Бања Лука/РС. Зборник радова, Књига 2, стр. 86-8
172. Јевтић М, Радаковић С, Ристановић Е., Марић Ј, Шурбатовић М, Рађен С, Ђуровић Б, Миливојевић М. Утицај аеробне способности на толеранцију топлотног стреса у тренираих мушкараца. Други међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“; Јуни 2008; Бања Лука/РС. Зборник радова, Књига 1, стр.298-302
173. Стјковић Н, Крстић М, Чеканац Р, Ристановић Е., Лазић С. Присуство скабијеса у нашој средини и његова редукција. XI епизоотиолошки дани са међународним учешћем. Апатин, Бања Јунаковић, 1-4.април 2009. Зборник радова и кратких садржаја,стр.64-68
174. Лазић С, Чеканац Р, Крстић М, Ристановић Е., Стјковић Н, Лепшановић З, Радаковић С. Домаће животиње као резервоар и храна анималног порекла као извор вероцитотоксичних *Escherichia coli* на нашем географском подручју. XI епизоотиолошки дани са међународним учешћем. Апатин, Бања Јунаковић, 1-4.април 2009. Зборник радова и кратких садржаја,стр 91-97
175. Чеканац Р, Лазић С, Крстић М, Стјковић Н, Радаковић С, Ристановић Е., Младеновић Ј. Карактеристике епидемија узрокованих храном у Војсци Србије. XI епизоотиолошки дани са међународним учешћем. Апатин, Бања Јунаковић, 1-4.април 2009. Зборник радова и кратких садржаја,стр 112-116
176. Чеканац Р, Стјковић Н, Лазић С, Крстић М, Ристановић Е., Радаковић С, Младеновић Ј, Јовановић Н. Новине у епидемиологији зооноза. XI епизоотиолошки

дани са међународним учешћем. Апатин, Бања Јунаковић, 1-4.април 2009. Зборник радова и кратких садржаја,стр 155-160

177. **Ристановић Е.**, Јевтић М, Чеканац Р, Стјаковић Н, Лазић С. Лајмска болест као потенцијално биолошко оружје. XI епизоотиолошки дани са међународним учешћем. Апатин, Бања Јунаковић, 1-4.април 2009. Зборник радова и кратких садржаја,стр.161-164
178. Лазић С, Радаковић С, **Ристановић Е.**, Чеканац Р, Рађен С, Јадранин Ж, Савић Д, Младеновић Ј, Јовановић Д, Крстић М, Ђитић Ј. Универзијада у Београду као превентивно-медицински изазов. Трећи међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 10-13.септембар 2009. Зборник радова. Књига 1. 347-350.
179. Марић Ј, Радаковић С, **Ристановић Е.**, Сарић-Танасковић М. Праћење садржаја арсена у изворишним бунарима водовода Панчево. Трећи међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 10-13.септембар 2009. Зборник радова. Књига 1 360-363.
180. Радаковић С, Марић Ј, Шурбатовић М, Стефанова Е, **Ристановић Е.**, Марјановић М, Рађен С, Лазић С, Миливојевић М, Филиповић Н, Јевтић М.Утицај топлотног стреса на функцију пажње и значај аклиматизације. Трећи међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 10-13.септембар 2009. Зборник радова. књига 2 120-124.
181. Чикириз Н, Хајдуковић З, Радаковић С, **Ристановић Е.**, Лазић С, Филиповић Н, Јевтић М. Концепт здравственог збрињавања масовних спортских догађаја-наша искуства. Трећи међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 10-13.септембар 2009. Зборник радова. књига 2. 373-376.
182. Јефтић З, Галамић А, **Ристановић Е.**. Цивилно-војна сарадња Војске Србије у заштити животне средине и развоју спорта Републике Србије. Четврти међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 08-10.септембар 2011. Зборник радова Књига 1. 522-39
183. Ракић У, **Ристановић Е.**. Географски информациони системи у управљању здрављем и здравом животном средином. Четврти међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 08-10.септембар 2011. Зборник радова Књига 2. 338-47
184. Чеканац Р, Младеновић Ј, Лазић С, **Ристановић Е.**, Стјаковић Н, Радаковић С, Крстић М, Јадранин Ж. Савремени аспекти епидемијског процеса зооноза. Четврти међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука 08-10.септембар 2011. Зборник радова Књига 2.517-21,
185. Радаковић С, Шурбатовић М, **Ристановић Е.**, Рађен С, Чикириз Н, Тамбур З, Савић Д, Лазић С.Контрола исправности воде у базенима за време великих спортских манифестација. Четврти међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 08-10.септембар 2011. Зборник радова Књига 2. 333-337
186. Радаковић С, Шурбатовић М, **Ристановић Е.**, Рађен С, Чикириз Н, Тамбур З, Савић Д, Лазић С.Контрола исправности хране за време великих спортских манифестација. Четврти међународни конгрес "Екологија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 08-10.септембар 2011. Зборник радова Књига 2. 326-332

187. Јефтић З, **Ристановић Е.** Значај и улога цивилне заштите у систему безбедности, заштити животне средине и здравља грађана Републике Србије. Пети међународни конгрес "Еколођија, здравље, рад, спорт". Бања Лука.06-09.09.2012. Зборник радова. Књига 1 72-81
188. Радаковић С, **Ристановић Е,** Марјановић М, Шурбатовић М, Лазић С. Здравствени аспекти рада у екстремним условима спољашње средине. Пети међународни конгрес "Еколођија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 06-09.09.2012. Зборник радова. Књига 2, 303-310
189. Ракић У, **Ристановић Е.** Примена географских информационих система у управљању животном средином. Пети међународни конгрес "Еколођија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 06-09.09.2012. Зборник радова. Књига 2, 322-329
190. Протић-Ђокић В, **Ристановић Е,** Атанасиевска С: *Helicobacter spp.* као зоонозни патоген. Шести међународни конгрес "Еколођија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 05-08.септембар 2013. Зборник радова 2. 265-267
191. Радаковић С, Марјановић М, Шурбатовић М, Тамбур З, Јовашевић-Стојановић М, **Ристановић Е.** Влага као услов микробиолошке контаминације у затвореном простору. Шести међународни конгрес "Еколођија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 05-08. септембар 2013. Зборник радова 2, 273-277
192. Ракић У, **Ристановић Е,** Радаковић С, Јефтић З. Примена географских информационих система у превенцији и забрињавању последица биотерористичког напада. Шести међународни конгрес "Еколођија, здравље, рад, спорт". Бања Лука. 05.-08.септембар 2013. Зборник радова 2, 308-315
193. Божић-Трефалт В, Јефтић З, **Ристановић Е.** Зелена економија и безбедност и здравље на раду. Међународни скуп „Еколођија, здравље, рад, спорт.“ Бања Лука, 05-08. септембар 2013. Зборник радова 1, 185-189
194. Атанасиевска С, **Ристановић Е,** Протић-Ђокић В, Јовановић Д, Радаковић С. Афлатоксин-актуелни проблем и потенцијални здравствени ризик. Међународни скуп „Еколођија, здравље, рад, спорт.“ Бања Лука, 05-08. септембар 2013. Зборник радова 1 135-141

РАДОВИ САОПШТЕНИ НА СКУПУ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА, ШТАМПАНИ У ИЗВОДУ (M64=0.2)

После избора у звање виши научни сарадник:

195. **Ristanovic E.** Genetički inženjering i biotehnologija u funkciji biološke odbrane i bioterorizma: mogućnosti i zloupotrebe. Simpozijum: Bioinženjerstvo i medicinska informatika u savremenoj dijagnostici i terapiji. VMA, Beograd, 2015. Knjiga sažetaka 11-15
196. Protic-Djokic V, Jovanovic D, Atanasievska S, **Ristanovic E.** Molekularna detekcija *H.pylori* metodom RT-PCR u klinickom materijalu. Zbornik apstrakata X kongresa mikrobiologa Srbije. Beograd, 16-18.april 2015. p.214-215

197. **Ristanovic E**, Protic-Djokic V, Atanasievska S, Jovanovic N, Jeftic Z, Radakovic S. Hrana i biterorizam:moguće posledice (Food bioterrorism and possible consequences) XVII simpozijum epizootiologa i epidemiologa (XVII epizootiološki dani), Niš, 23.-24.april 2015 Zbornik kratkih sadrzaja. p. 30-31
198. Protic-Djokic V, **Ristanovic E**, Djurdjevic D, Atanasievska S, Jovanovic D. PCR detection of *Helicobacter pylori* in sheep bucal swabs. Detekcija *Helicobacter pylori* u bukalnoj sluznici ovaca primenom RT-PCR metode. XVIII simpozijum epizootiologa i epidemiologa, XVIII epizootiolski dani, Kraljevo, 20-22. april 2016. Zbornik kratkih sadrzaja. p. 109-110, ISBN 978-86-83115-29-7
199. Protic-Djokic V, **Ristanovic E**, Atanasievska S, Marjanovic I, Doder R, Jovic J, Dakovic D, Jovanovic D. Etiopatogenetska veza *Helicobacter pylori* sa gastričnim i ekstra-gastričnim oboljenjima. XI kongres mikrobiologa Srbije Mikromed, Beograd, 11-13. maj, 2017. Zbornik sažetaka. p.180-181 ISBN 978-86-91
200. Protic-Djokic V, **Ristanovic E**, Atanasievska S, Jovanovic N. Detekcija specifičnih antitela na West NIle i USUTU virusu u vojnoj populaciji-pilot istraživanje. XX simpozijum epizootiologa i epidemiologa (XX epizootiološki dani). Vrnjačka banja, 18-20 april 2018. Zbornik kratkih sadržaja. p.46-47 ISBN978-86-83115-33-4

Пре избора у звање виши научни сарадник:

201. **Ристановић Е.** Лако Б, Спасић М. Туларемија-актуелни епидемиолошко-епизоотиолошки проблем у Србији. I југословенски епизоотиолошки дани, 1999; Жабљак. Зборник пленарних реферата и кратких садржаја кореферата: 119
202. Ђурић Р, **Ристановић Е**, Лако Б. Примена микроаглутинационог теста припремљеног коришћењем домаћег изолата *Francisella tularensis* као антигена у дијагностици туларемије. Сусрети здравствених радника Србије, јуни 2001;Врњачка бања. Зборник радова: 85-6
203. Вулетић Б, Крстић ЛЈ, Радловић Н, **Ристановић Е**, Обрадовић С, Костић Г, Павићевић М, Кнежевић Ј, Марковић С, Игрутиновић З, Илић Н, Вујић-Јанић А, Угриновић Б, Рашковић З. Вирусне дијареје одојчади и деце предшколског узраста, XXVIII октобарски здравствени дани, 2001; Крагујевац. Medicus 2(2): Suppl.1:13
204. **Ристановић Е**, Лако Б.Дијагностика туларемије код нас. IX конгрес превентивне медицине Југославије са међународним учешћем; Јуни 2001. Тара. Зборник радова: 275-6
205. Баричевић И, Недић О, Николић ЈА, Марјановић С, **Ристановић Е**.Лако Б. Инсулину слични фактори раста код особа инфицираних бактеријама *Helicobacter pylori* i *Francisella tularensis*. XIII конгрес медицинске биохемије и лабораторијске медицине са међународним учешћем и XIX биохемијски дани, 14-18.05.2002, Ниш. Књига абстраката Ф:74
206. Вулетић Б, **Ристановић Е**, Крстић ЛЈ, Радловић Н. Молекуларна епидемиологија ротавируса у деце предшколског узраста. III конгрес педијатара Југославије, септембар 2002; Херцег Нови. Зборник радова: 294

207. Вулетић Б, **Ристановић Е**, Радловић Н., Крстић Љ. Исхрана одојчади са ротавирусним гастроентеритисом. III конгрес педијатара Југославије, септембар 2002; Херцег Нови. Зборник радова: 229
208. Вулетић Б, **Ристановић Е**, Радловић Н., Крстић Љ. (2002): Утицај правилне исхране на клиничке манифестације RV гастроентеритиса. III конгрес педијатара Југославије, Херцег Нови, 22-26.09.2002. Зборник радова. 297
209. **Ристановић Е**, Лако Б., Јелена Ђ. Проблеми у микробиолошкој дијагностици лајмске болести. 2002. Medical investigations.36(4): 95-6
210. Ђурић Р, **Ристановић Е**, Лако Б. Дијагностика туларемије припремљеном методом индиректне имунофлуоресценције. II конгрес удружења лабораторијских техничара Србије, октобар2003; Тара. Књига абстраката.
211. **Ристановић Е**, Јовановић Н, Лако Б, Матић Д. *Brucella spp.* као потенцијални биолошки агенс, VI југословенски епизоотиолошки дани, 2004; Власинско језеро. Зборник сажетака:45
212. **Ристановић Е**, Живановић Д, Лако Б. Примена теста индиректне имунофлуоресценције и ELISA теста у имунодијагностици лајмске болести-наша искуства. VI југословенски епизоотиолошки дани, 2004; Власинско језеро. Зборник сажетака:141
213. Јовановић Н, **Ристановић Е**, Матић Д, Лако Б. Мере заштите од биотероризма у ветеринарској медицини, VI југословенски епизоотиолошки дани, 2004; Власинско језеро. Зборник сажетака:143
214. **Ристановић Е**, Лако Б. Зоонозе-природна појава и злоупотреба: биотероризам, агротероризам,биолошки рат. Саветовање ветеринара Републике Српске, јуни 2004; Теслић, РС. Зборник кратких садржаја: 16
215. Јовановић Н, **Ристановић Е**, Матић Д, Лако Б. Мере заштите од биотероризма у ветеринарској медицини. Саветовање ветеринара Републике Српске, јуни 2004; Теслић, РС. Зборник кратких садржаја: 17
216. **Ristanović E**, Lako B. Microbiological diagnosis of brucellosis: modern approaches and Serbian experience, Simpozijum o zoonozama, april 2005; Sarajevo, BiH. Abstract book: 80
217. **Ristanović E**, Lako B: Zoonotic agents as biological weapons, Simpozijum o zoonozama, april 2005; Sarajevo, BiH. Abstract book: 116
218. Samardžić S, Đuričić B, Lako B, **Ristanović E**, Božović B, Vukov B, Simović T, Milić A, Eminović M, Stajković N, Čekanac R, Gligić A: Seroprevalence of specific Antibody to rickettsia in humans sera from different locality in Serbia. Simpozijum o zoonozama, april 2005; Sarajevo, BiH. Abstract book:99
219. **Ристановић Е**, Лако Б, Молекуларна типизација изолованих сојева *Borrelia burgdorferi* са нашег географског подручја. XI annual conference of veterinarians of the Republic of Srpska/Bosnia&Herzegovina/ with international participation, june 2005; Teslic/RS. Book of abstracts:24

220. **Ристановић Е**, Лако Б. VlsE антиген *Borrelia burgdorferi* као маркер у имунодијагностици лајмске болести. VII епизоотиолошки дани, април 2005; Јагодина. Зборник реферата и кратких садржаја:60-1
221. Самарџић С, Ђуричић Б, Лако Б, **Ристановић Е**, Божовић Б, Вуков Б, Симовић Т, Еминовић М, Стјковић Н, Чеканац Р, Глигић А, Серопреваленција антитела на рикеције у хуманој популацији са различитих локалитета Републике Србије. VII епизоотиолошки дани, април 2005; Јагодина. Зборник реферата и кратких садржаја:66-8
222. Јевтић М, **Ристановић Е**. Биотехнологија: медицинске импликације и војномедицински значај; Први међународни конгрес: Екологија, здравље, рад, спорт; ЈУНИ 2006; Бања Лука/РС. Зборник абстраката:144-5
223. **Ристановић Е**, Јевтић М. Микроорганизми као оружје: биотероризам-актуелни ризик и претња; Први међународни конгрес: Екологија, здравље, рад, спорт ЈУНИ 2006; Бања Лука/РС. Зборник абстраката:260-1
224. **Ристановић Е**, Глигић А, Самарџић С. Рикециозе као актуелни проблем и потенцијално биолошко оружје. Трећи конгрес инфектолога Босне и Херцеговине са међународним учешћем; новембар 2006; Бања Лука/РС. Зборник сажетака: 108-9
225. Андрић Б, Лако Б, **Ристановић Е**, Вучинић Н, Ђечевић Ј, Малишић Н. Клиничко-лабораторијска дијагностика рикецијских пјегавих грозница. Трећи конгрес инфектолога Босне и Херцеговине са међународним учешћем; новембар 2006; Бања Лука/РС Зборник сажетака: 49-50
226. Самарџић С, Ђуричић Б, **Ристановић Е**, Симовић Т, Вуков Б, Еминовић М, Стојановић П, Павлица М, Парлић М, Глигић А. Величина проблема рикециоза у Србији данас Трећи конгрес инфектолога Босне и Херцеговине са међународним учешћем; новембар 2006; Бања Лука/РС. Зборник сажетака: 38-9
227. Јевтић М, **Ристановић Е**. Лајмска болест: медицински и еколошки изазов. Други међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“ јуни 2008; Бања Лука. Зборник апстраката:160
228. Јевтић М, Радаковић С, **Ристановић Е**, Марић Ј, Шурбатовић М, Рађен С, Ђуровић Б, Миличевић М. Утицај аеробне способности (Vomax) на толеранцију топлотног стреса у утренираних мушкараца. Други међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“ јуни 2008; Бања Лука. Зборник апстраката:161
229. Радаковић С, Марић Ј, Јевтић М, Шурбатовић М, **Ристановић Е**, Рађен С, Миличевић М, Чеканац Р. Пасивна и активна аклиматизација у вештачким условима као чинилац толеранције на топлотни стрес. Други међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“ јуни 2008; Бања Лука. Зборник апстраката:259
230. **Ристановић Е**, Јевтић М. Биотероризам: општи ризик и глобална претња. Други међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“ јуни 2008; Бања Лука. Зборник апстраката:277

231. **Ристановић Е.**, Обреновић С, Јевтић М, Чеканац Р. Лајмска болест-проблем хумане и ветеринарске медицине, X међународни конгрес превентивне медицине Србије, 18-21.ЈУНИ 2008; Врњачка бања.Зборник абстраката
232. **Ристановић Е.** Јевтић М. ВМА-јуче, данас, сутра.Први конгрес лекара приватне лекарске праксе Србије 2009. Апстракти. Октобар, 2009. П.44-45
233. **Ристановић Е.** Информисање јавности у условима хемијског и биолошког акцидента: кризни ПР. X Конгрес токсиколога Србије. Палић, 21-25. септембар 2010.Зборник сажетака п.135
234. Јовашевић-Стојановић М, Јовић-Стошић Ј, **Ристановић Е.** Наночестице-rizик од изложености и утицај на здравље људи. X Конгрес токсиколога Србије. Палић, 21-25. септембар 2010.Зборник сажетака п.111-112
235. Чолић М, Јевтић М, Магић З, **Ристановић Е.**, Вучинић С. Биомедицинска истраживања у функцији система одбране. Науке одбране 2011: научностручни скуп са међународним учешћем. Београд, 7-8.април 2011. Зборник резимеа, стр. 69-71
236. Тасић Д, Јовановић Д, **Ристановић Е.**, Рајић-Димитријевић Р, Шуљагић В. Праћење антиретровиралне терапије методом ланчане реакције полимеразом код ХИВ позитивних пацијената. IX конгрес микробиолога Србије. Микромед 2013. Београд, 30.мај-01.јун 2013. Књига апстраката.
237. Атанасијевска С, **Ристановић Е.**, Протић-Ђокић В, Тасић Д, Радаковић С. Значај специфичних протеина *Borrelia burgdorferi* у дијагностици лајмске болести. ИХ конгрес микробиолога Србије. Микромед 2013. Београд, 30.мај-01.јун 2013. Књига апстраката.
238. Obrenovic S, Čekanac R, **Ristanovic E.**, Bacic D, Radojicic S, Valcic M. Značaj pasa u eko-epidemiologiji lajm borelioze. 25.savetovanje veterinara Srbije. Zlatibor, 11-14.septembar 2014. Zbornik radova i kratkih sadržaja. p.57
239. Protic Djokic V, Tambur Z, **Ristanovic E.**, Atanasievska S. Pojava rezistencije na antibiotike kod bakterija *Campylobacter* vrsta poreklom od živine. Simpozijum XVI epizootiološki dani Srbije. Symposium XVI epizootiology days. Zrenjanin, 06-07.novembar 2014. Zbornik kratkih sadržaja. Book of abstracts. p.120-121

ДИСЕРТАЦИЈЕ (М70)

Одбрањена докторска дисертација (М71)

240. **Ристановић Е.** Испитивање различитих антигена *Francisella tularensis* и њихов значај у имунодијагностици туларемије. Докторска дисертација. Медицински факултет. Београд, јуни 2002.

Одбрањена магистарска теза (М72)

241. **Ристановић Е.** Имунодијагностика туларемије коришћењем изолата *Francisella tularensis* са нашег географског подручја као антигена. Магистарска теза. Биолошки факултет Београд, децембра 1999.

УЏБЕНИЦИ, УВОДНИЦИ И НЕКАТЕГОРИСАНИ РАДОВИ:

После избора у звање виши научни сарадник:

1. **Ristanovic E.** (2015). Bioterrorism:prevention and response. Library Military Book No.1392, Odbrana Media Center: University of Defence, Belgrade, 2015. ISBN 978-86-335-0458-4 COBISS.SR-ID 213952524 1101, (**уџбеник**)
2. **Ристановић Е.** (2018) Епидемије и ванредне ситуације. p.81-117 In. Еразмус + НАТ РИСК пројекат.“Развој мастер курикулума за управљање природним катастрофама у земљама Западног Балкана“. 573806-EPP-1-2016-RS-EPPKA2-CBNE-JP. (**приручник за обуку цивилног сектора у ситуацијама природних катастрофа**).
3. **Ристановић Е.**, Јовановић Д, Ђурић-Петковић Д, Ракоњац Б, Протић-Ђокић В, Атанасиевска С. (2015) Узрочници најзначајнијих полно преносивих инфекција и њихова микробиолошка дијагностика. п.33-52 (У Eds. Шуљагић В и сар. Полно преносиве инфекције и војна популација.. ВМА, Универзитет одбране, Београд. ISBN 978-86-88849-06-7 (**помоћни уџбеник**).
4. **Ristanovic E.** (2016). Tesla's inventions of importance for medicine: reality or new visions of science – In honor of the 160th anniversary of the birth of Nikola Tesla; Vojnosanitetski Pregled 2016; 73(7): 615–617. **UVODNIK/EDITORIAL**, DOI. 10.2298/VSP1607615R IF(2017):0.367
5. Игор Николајевич Панарин: Хибридни рат-теорија и пракса. Уредници: **Ристановић Е.**, Талијан М. ISBN 978-86-900893-1-4 (**УММ**) (Поглавље: **Ристановић Е.** Талијан М. Хибридни рат и балканска стварност: Србија на раскршћима. п. 13-27) Београд, 2019.
6. Borovcanin N, Vucetic D, **Ristanovic E.**, Todorovic M, Pavlovic M, Balint B. Molecular testing for blood - borne pathogens in transfusion medicine - a review and our ten-year experience. Anestezija, Reanimacija, Transfuzija. 2019; Vol. 44(1-2):17-21

Пре избора у звање виши научни сарадник:

7. Rakic U, **Ristanovic E.** GIS u upravljanju klimatskim promenama i njihov uticaj na zdravlje. Medicus, br.61/2013 ISSN 1452-0478 p.11-15

1. КВАЛИТАТИВНИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

1.1.Анализа објављених и саопштених радова

Монографско-публицистичка делатност резултирала је објављивањем неколико монографских публикација и поглавља у књигама или прегледним чланцима. Међу њима се посебно издваја публикација Биотероризам-први електронски уџбеник у војној издавачкој делатности који се иначе користи као наставно средство на Универзитету одбране, а изазвао је посебну пажњу међународних партнера као први свеобухватни курс о биотероризму у земљама чланицама Партнерства за мир па ће у будуће бити коришћен у овим оквирима, заједно са електронским курсевима који су из тога произашли (12,105).

Др Елизабета Ристановић одржала је више предавања и објавила низ публикација на пољу биолошких агенаса, биотероризма и медицинске заштите од биолошких агенаса што представља важну чињеницу у контексту овог актуелног веома опасног проблема и изазова.

Др Ристановић се бави овом комплексном проблематиком са аспекта микробиологије, али и мултидисциплинарним научним сагледавањем са аспекта војно-безбедносне науке, етике и кризног менаџмента, комуникације (1,29,32,33,34,36,37,39,47,50,52, 64, 65, 93, 94, 97, 100, 101, 112, 144, 147, 149, 150, 153, 154,196,198,214,215).

С тим у вези посебан значај има и изучавање великих епидемија из прошлости које су изазване потенцијално опасним патогенима који су високо котирани на листама потенцијалних биолошких агенаса - вариола, тифус, туларемија (15,99,133), али и екологије и путева преноса зооноза и осталих инфективних агенаса и утицаја спољашње средине на исте (145,184,185).

Резултатима свог истраживања на пољу имунодијагностике туларемије, првог те врсте на нашем подручју др сц.мед. Елизабета Ристановић изузетно је допринела унапређењу микробиолошке дијагностике туларемије код нас. Предмет истраживања било је испитивање различитих антигенских фракција *F.tularensis*, као и припрема и стандардизација имунодијагностичких тестова за брзу и поуздану дијагностику туларемије (тест индиректне имунофлуоресценције, ELISA, blot) чemu је претходила детаљна микробиолошка, биохемијска, антигенска, генетичка и имунохемијска карактеризација домаћих изолата *F.tularensis* (70,71,72,73,79).

У радовима из ове области дат је опширан преглед података који се односе на историјске податке о открићу узрочника туларемије- *F.tularensis* као и на појаву туларемије у Југославији, о таксономској позицији *F.tularensis* микробиолошке, биохемијске и генетичке карактеристике *F.tularensis* као и подаци о екологији ове бактерије и њеној могућој примени у евентуалном биолошком рату. Посебна пажња поклања се имунском одговору организма на *F.tularensis* (антигенска грађа *F.tularensis* хуморални и ћелијски имунски одговор домаћина, као и механизми којима *F.tularensis* избегава имунски одговор). Велика пажња посвећена је савременим микробиолошким методама за брзу и специфичну дијагностику туларемије (20,42,43,202-203,205,211).

Посебан значај унапређења дијагностике туларемије постоји са војног аспекта, јер се због својих биолошких карактеристика *F.tularensis* високо котира на листи потенцијалних биолошких агенаса. Примењеном методологијом рада, молекуларно-епидемиолошки се могу разликовати изоловани сојеви бактерија домаћег порекла од сојева са других територија што takoђе има војномедицински значај (128, 134,157-165).

Др Елизабета Ристановић објавила је и више радова из области микробиолошке и антигенске карактеризације и имунодијагностике осталих зооноза (брузелозе, антракса, рикециоза, Q-грознице, ерлихиозе, вирусних хеморагијских грозница) које се, попут узрочника туларемије, могу користити као биолошки агенси. О резултатима свог рада на овом подручју др сц.мед. Елизабета Ристановић одржала је и више предавања на бројним стручним скуповима у земљи и иностранству. Укупна публицистичка делатност из ове области обухвата више радова и сажетака (4,9,25,44,45,53,54,75,76,78,80,81,83, 84,91,163,167,222,225,227).

Из свакодневног рутинског рада на подручју дијагностике лајмске болести и осталих крпљељски преносивих болести произашла је и група радова везаних за карактеристике коришћених дијагностичких процедура (рекомбинантни ELISA-тест и имуноблот метода, као и тест индиректне имунофлуоресценције припремљен коришћењем изолата *Borrelia burgdorferi sensu lato* са ширег подручја Београда као антигена). Значај рада на овом подручју утолико је већи с обзиром на чињеницу да лајмска болест у последњој деценији представља велики проблем за лекаре-клиничаре али и микробиологе који се баве дијагностиком, па је самим тим важно и пратити и проучавати серопреваленцу исте у професионално - експонираних јединки (5,6,10,21,49,74,86,104,107,130,152,166,168-170,178,213,221).

Такође, важни су и резултати рада на пољу молекулске карактеризације вируса крпљељског менингоенцефалитиса са нашег географског подручја (2,7).

Као истраживач који је дубоко ушао у поље имунодијагностике зооноза др Ристановић сарађивала је са инфектологизма и хирургизма ВМА на пољу дијагностике и

мониторинга лечења ехинококозе из чега су произашле и две публикације (26,27). С тим у вези, у својству уредника, дала је свој допринос у настанку монографије *Д.Микић: Цистична ехинококоза: савремени аспекти медикаментозне терапије*.

Из рада на пољу молекулске карактеризације изолата *Bacillus cereus* из различитих узорака, детекције његових токсина и детерминације молекулских механизама продукције бета-лактамаза произашло је неколико публикација објављених у часописима међународног карактера (11,14).

Др Ристановић се у свом научном раду бави и бактеријом *H.pylori*, а начин и приступ изучавању овог инфективног агенса и проналажење његових еколошких ниша и имунопатогенетских механизама, као и унапређење дијагностике ове бактерије у контексту нових сазнања представља такође широко стваралашко и истраживачко поље које ће сигурно изнедрити нове радове и резултате (19,20,191,197,199,200,206).

На пољу дијагностике полно-преносивих болести молекуларно-генетским методама др Ристановић је такође посвећено радила са својим тимом, о чему сведоче и објављени научни радови из ове области (17,66,140,237). Др Ристановић се у оквиру свакодневних рутинских активности бави и молекулском детекцијом осталих микроорганизама-HCV, VHF (16,23,35,61,77,85), њиховом генотипизацијом и генетским основама резистенције и патогености одакле су проистекле и вредне публикације (13, 103).

И проучавање преноса инфективних агенаса путем трансфузије крви је од истраживачког интереса, сифилиса али и оних који до сада нису проучавани са тог аспекта (18,95,102,138).

Инфективни агенси, изазивачи тропских заразних болести које су од посебног интереса за учеснике у међународним мировним операцијама, као и у контексту актуелних климатских промена и миграција (Денга, вирус Западног Нила и остали агенси) и ризици које они са тог аспекта представљају се обраћују, као и векторски преносиве болести и њихова контрола (51,59,60,62,63,88,96,201)

Молекуларна дијагностика ротавируса методом РНК типизације представља подручје рада др Елизабете Ристановић из кога је проистекла група објављених радова (135, 204-209).

У свом раду и стваралаштву, др Ристановић се укључује и у воде регенеративне медицине и истраживања биолошких карактериситка и терапијске примене матичних ћелија. Након сопствених испитивања аутори закључују да је опоравак болесника био статистички значајно бржи код примене матичних ћелија прикупљених из периферне крви у односу на оне пореклом из коштане сржи (48).

У саопштењу које се односи на третман болесника са хемомалигнитетом, лимфомом маргиналне зоне слезине упоредно је испитиван ефекат иницијалне спленектомије, односно иницијалне примене цитостатика заједно са спленектомијом. Аутори су закључили да овај последњи модалитет пружа извесне предности али је за доношење дефинитивних закључака потребно клиничко испитивање са већим бројем испитаника (8).

У једном од оригиналних радова тима стручњака ВМА и Клиничког центра Србије којима је свој стручни допринос дала др Ристановић приказани су резултати постигнути на пољу селективне измене плазме у комбинацији са оригиналним системом за екстракорпоралну имуноадсорпцију коришћењем донор специфичних филtrованих и на маркере трансмисивних болести ретестираних еритроцита. Добијени резултати су потврдили веома високи степен ех виво и ин виво редукције алоантитела специфичности анти -А/Б, уз значајну материјалну уштеда у односу на примену комерцијалних колона за имуноадсорпцију (22).

Запажени антитуморски ефекти Н-пропил полисулфида су представљени у једном раду (126), али су предмет изучавања и антимикробни ефекти ове супстанце, па се очекује да исти буду публиковани у наредном периоду.

Др Елизабета Ристановић у оквиру својих рутинских активности у СПМ ВМА улази у проблеме аклиматизације и физиолошког одговора на екстремне услове средине

(90,92,98,172,173,181,229,231), заштите животне средине од различитих биолошких и хемијских фактора (24,35,40,41,46,68,69,80,193-195). Група радова односи се на медицинско збрињавање и микробиолошко-хигијенско-епидемиолошко обезбеђење великих спортских манифестација у чemu је аутор непосредно учествовао и дао свој пуни стручни и организациони допринос, као и на значај генетике и специфичне опасности од микроорганизама у популацији спортиста (30,31,38,87,89,111, 137,179,182-183,186,187,189).

Др Ристановић задире и у поље историје медицине, осветљавајући на јединствен начин научне доприносе знаменитих личности како војног санитета, тако и наших истакнутих стваралаца, чemu је посвећена серија публикација (108-110,113-123,141-143,146,148).

1.2. Квалитет научних резултата

Оригиналност идеја, самосталност и инвентивност у реализацији истих, суштински су допринос научним областима истраживања др Елизабете Ристановић. Њени радови су публиковани у часописима са кумулативним импакт фактором **20.243**, а од избора у звање виши научни сарадник **8.793**.

Укупни индекс научне компетентности износи **287**, а од избора у звање виши научни сарадник **100.7**, од чега из најквалитетнијих категорија M20 = **41** и M10 = **11**. Радови у којима је др Елизабета Ристановић аутор или коаутор, цитирани су по **84** пута (без аутоцитата) према Scopus-у, док h-индекс износи **6**.

У коауторским радовима међународног карактера евидентан је значајан допринос кандидата реализацији истих посебно из домена молекуларне карактеризације и детекције присуства *B.burgdorferi* у крпељима и одређивању њихове серопреваленце где је у **2** рада др Ристановић последњи-водећи, а у **1** раду први аутор:

1. Jovanovic D, Atanasievska S, Protic-Djokic V., Rakic U, Lukac-Radoncic E., Ristanovic E. (2015) Seroprevalence of *Borrelia burgdorferi* in occupationally exposed persons in the Belgrade area, Serbia. *Brasilian Journal of Microbiology* 46(3):807-814 DOI :<http://dx.doi.org/10.1590/S1517-838246320140698> IF-0,865 (2016:IF-1,091)

Крпељски преносиве болести спадају у домен посебног и дугогодишњег научноистраживачког интереса др Ристановић, па отуда не изненађује њен стваралачки допринос ауторству наведених радова, као и осталих из ове области везаних за серопреваленцу рикециоза, присуство антитела на борелије код паса и молекуларне и серолошке детерминације вируса крпељског менингоенцефалитиса. где је др Ристановић високо позиционирана као коаутор (5/10 2/5, 3/13):

2. Obrenovic S, Ristanovic E, Cekanac R, Radulovic Z, Ilic V. Seroprevalence of IgG antibodies against *Borrelia burgdorferi* in dogs in Belgrade area, Serbia. *Acta Veterinaria* 2015; 65(1):99-110. UDK:636.7.09:616.98:579.834.1(497.11) IF - 0.741
3. Potkonjak A, Petrović T, Ristanović E, Lalić I, Vračar V, Savić S, Turkulov V, Čanak G, Milošević V, Vidanović D et all Molecular Detection and Serological Evidence of Tick-Borne Encephalitis Virus in Serbia. *Vector Borne Zoonotic Dis.* 2017; Vol.17. No.12. p.813-820 doi:[10.1089/vbz.2017.2167](https://doi.org/10.1089/vbz.2017.2167) IF - 2.171

Значајан је допринос др Ристановић у реализацији ауторског рада везаног за молекуларну типизацију изолата *Bacillus cereus* и детерминацију његовог токсина, као и осетљивости на антибиотике и продукцију бета лактамаза чији су резултати део докторске тезе у чијој изради је др Ристановић била ментор.

4. Savic D, Miljkovic-Selimovic B, Lepsanovic Z, Tambur Z, Konstantinovic S, Stankovic N, Ristanovic E. (2016) Antimicrobial susceptibility and B-lactamase production in *Bacillus cereus* isolates from human stool, food and environment samples. *Vojnosanit Pregl* 2016; 73(10): 904-909. M23 DOI: [10.2298/VSP150415134S](https://doi.org/10.2298/VSP150415134S) IF-0,367 (2017: IF-0,405)

5. Savic D, Josic D, Ristanovic E, Pivic R, Stanojkovic-Sebic A, Lepsanovic Z.(2015) Detection of toxin genes and RAPD analysis of *Bacillus cereus* isolates from different soil types. Genetika. 47 (2):627-638 DOI:10.2298/GENS1502627S IF-0,308 (2016: IF-0,351)

Оригиналан допринос и печат аутора препознатљив је и у другим публикованим радовима у међународним и домаћим часописима, зборницима радова и осталим публикацијама.

1.3. АНГАЖОВАНОСТ У ФОРМИРАЊУ НАУЧНИХ КАДРОВА

Менторства:

Менторства у изради дипломских/завршних радова: 8

1. кандидат: Јелена Савић, Биолошки факултет, Београд, 2006: Тема: Молекуларна карактеризација изолованих сојева *B.burgdorferi* sensu lato
2. кандидат: Лана Филиповић, Биолошки факултет, Београд, 2008: Тема: Молекуларна дијагностика хепатитис Ц вируса
3. кандидат: Борис Џеровић, 022/08 Академија за дипломатију и безбедност, Београд , 2013 Тема: Биотероризам као савремени безбедносни феномен.
4. кандидат: Икић Младен, Војна академија Универзитета одбране,135.класа. Тема: Биотероризам као глобални изазов, ментор и члан комисије за одбрану, 2014.
5. кандидат: Новак Радека, Војна Академија Универзитета одбране. Тема: Сајбертероризам и биотероризам као актуелни изазов, могућности и последице удруженог деловања, 2015
6. кадет: Љубица Илић, Универзитет одбране. Медицински факултет ВМА. Тема: Примена Real-Time PCR методе у микробиолошкој дијагностици *Helicobacter pylori*, 2016.
7. кадет: Тамара Живановић, Универзитет одбране, Војна академија. Тема: Улога и задаци Војске у одбрани критичне инфраструктуре од биотерористичких напада, 2016.
8. кадет: Алекса Ивковић, Универзитет одбране. Медицински факултет ВМА. Дипломски рад. Инфективни агенси као претња за учеснике мировних мисија: ризици и дијагностички изазови. 2019.

Менторство у изради мастер рада: 4

1. кандидат: Соња Атанасиевска, Биолошки факултет, Београд, 2012 Тема: Проблеми и изазови савремене микробиолошка дијагностика лајмске болести
2. кандидат: Милица Трешњић, Природно-математички факултет у Новом Саду, 2013. Департман за биологију и екологију, бр. 01-10B/2-2/1-2 Тема: Серопреваленца сифилиса у популацији добровољних давалаца крви у Србији.
3. кандидат: Ана Милојевић. Универзитет у Београду, Биолошки факултет. 2016. Тема: „Детекција специфичних антитела на *Treponema pallidum* у серуму добровољних давалаца крви“.
4. кандидат: Љубица Ивановић Универзитет у Београду. Биолошки факултет, 2017. Тема: Воде као мета биотероризма- реална претња и могуће еколошке и здравствене последице.

Менторство у изради докторске тезе: 3

1. кандидат: mr Дејана Савић, Универзитет одбране у Београду. Медицински факултет ВМА. Тема: Фенотипске и генотипске карактеристике изолата бактерије *Bacillus cereus* пореклом из различитих узорака. Одлука ННВ ВМА инт.бр 7-438 од 05. јула 2013.године. **Теза одбрањена:** 23.03.2016.
2. кандидат: др Немања Боровчанин, Универзитет у Крагујевцу. Факултет медицинских наука. Тема: Социодемографски профил зависника од опијата који су у повеџаном ризику од инфекције ХБВ,ХЦВ, ХИВ, *Treponema pallidum*, *Cryptococcus neoformans*, *Pneumocystis carinii* и WNV. **Теза одбрањена:** 01.03.2019.
3. кандидат: mr Соња Атанасијевска, Универзитет одбране у Београду. Медицински факултет ВМА. Тема: „Значај мултиплекс квантитативног RT –PCR теста у дијагностици вагиналних дисбиоза“ Одлука ННВ МФ ВМА УО бр.3-500 од 04. јула 2019, усвојен идејни пројекат и одређен ментор: проф. др Елизабета Ристановић, коментор- пуковник, проф.др Дане Ненадић). Ову Одлуку потврдио Сенат УО на 90. седници одржаној 26.09.2019. (Одлука бр 16-166 од 10.10.2019.). Израда дисертације је у завршној фази.

Учење у комисијама за одбрану докторских теза: 2

1. кандидат: mr Станков Срђан, Медицински факултет, Нови Сад, 2006. Тема: Генеалошка реконструкција вирусних хаплотипова
2. кандидат: Abreša Bedžeti Ferati. ECPD Универзитета за мир УН, 2013. Тема: Улога здравственог менаџмента у истраживању, микробиолошкој дијагностици и превенцији гениталних инфекција изазваних *Chlamydia trachomatis* у Македонији.

Учење у комисијама за одбрану магистарских радова: 2

1. кандидат: Јован Младеновић, Медицински факултет, Ниш 2010, тема: Ризик настанка лајмске болести након убода крпеља
2. кандидат: Јована Лончаревић, ECPD, Универзитет за мир УН, 2011, тема: Припрема друштва за деловање у елементарним непогодама

Учење у комисијама за одбрану мастер радова: 33

1. кандидат: Александра Старчевић, Универзитет у Београду, Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал и безбедност, 2013. Тема: Биотероризам и биолошко оружје
2. кандидат: Емир Гегић, Универзитет у Београду, Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал и безбедност, 2013. Тема: Нуклеарни, хемијски и биолошки тероризам.
3. кандидат: Слободан Радуловић, Универзитет у Београду, Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал и безбедност, 2013. Тема: Терористичко угрожавање употребом импровизованих експлозивних средстава (ИЕС). студија случаја.
4. кандидат: Лука Дармановић, Универзитет у Београду, Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал и безбедност, 2013. Тема: Фактори који утичу на оставрење циљева терористичких организација.
5. кандидат: Марија Вукадиновић, Универзитет у Београду, Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал

- и безбедност, 2013. Тема: Осиромашени уранијум и последице његовог коришћења на еколошку безбедност на подручју Западног Балкана
6. кандидат: Глишовић Александар, Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2014. Тема: Могући конфликти око природних ресурса у двадесет првом веку.
7. кандидат: Бабић Милан, Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2014. Тема: Техника извођења државних удара од Другог светског рата до почетка XXI века.
8. кандидат: Ратковић Саша, Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2014. Тема: „Глобализација и национална безбедност са посебним освртом на улогу система ваздушног осматрања јављања и навођења (ВОЛИН)“
9. кандидат: Миловановић Зоран. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2014. Тема: Еколошка безбедност и заштита водних ресурса у Србији.
10. кандидат: Милан Мићић. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2014. Тема: Утицај глобалног загревања на безбедност светске популације
11. кандидат: Ненад Ковачевић, Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2014. Тема: Употреба експлозивних материја и средстава у терористичким акцијама.
12. кандидат: Зорица Масал, Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2015. Тема: Различитост терористичких метода као основ за класификацију тероризма.
13. кандидат: Тања Маврак Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2015. Тема: Криза Новог светског поретка и почетак стварања мултиполарног света.
14. кандидат: Милан Рабреновић Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2015. Тема Унутрашњи облици угрожавања безбедности Републике Србије
15. кандидат: Јелена Вранеш, Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2015. Тема: Жене као актери самоубилачког тероризма.
16. кандидат: Зоран Милиновић, Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2015. Тема: Безбедносна заштита одређених лица у Министарству одбране Републике Србије од биолошког и хемијског угрожавања,
17. кандидат: Јусре Белкаиде, Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2015. Тема: „Еколошка безбедност у Краљевини Мароко“
18. кандидат: Веско Марсенић Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2016. Тема: Заштита припадника Војске Србије од нуклеарног тероризма.
19. кандидат: Зденко Шиљак. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2016. Тема: Злоупотреба интернета у терористичке сврхе.

20. кандидат: Дарко Шола. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2016. Тема: Утицај водних ресурса на међународну безбедност.
21. кандидат: Ивана Радић, Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2016. Тема: Биотероризам на почетку XXI века.
22. кандидат: Стефана Миладиновић. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2016. Тема: Систем управљања транспортом опасног терета у Републици Србији.
23. кандидат: Ненад Кокошков. Универзитет у Београду. Факултет безбедности, 2016. Тема: Биотероризам као савремена безбедносна претња-пример антракса.
24. кандидат: Светлана Јовановић. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2016. Тема: Асасини као претече тероризма.
25. кандидат: Марко Тодоровић. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2016. Тема: Тероризам као облик политичког насиља.
26. кандидат: Нина Паскаш. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2016. Тема: Савремени етносепаратистички тероризам у Европи.
27. кандидат: Марина Кањуга. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2017. Тема: Савремене хуманитарне интервенције.
28. кандидат: Виолета Брковић. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2017. Тема: Феномен самоубилачког тероризма.
29. кандидат: Дубравка Поповић. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2017. Тема: Безбедносни аспекти суживота етничких група у Републици Србији.
30. кандидат: Маријан Бешкер. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2017. Тема: Безбедносни ризици приликом ангажовања Речне флотиле Војске Републике Србије у ванредним ситуацијама.
31. кандидат: Јована Драгаш. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2017. Тема: Почеци биотероризма као друштвено угрожавајуће појаве.
32. кандидат: Сандра Мишчевић. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2017. Тема: Нуклеарни отпад и утицај на животну средину.
33. кандидат: Иван Филиповски. Универзитет у Београду. Центар за мултидисциплинарне студије. Студијски програм: Тероризам, организовани криминал, безбедност, 2018. Тема: Миграције као последица угрожавања еколошке безбедности.

Учешће у Комисији за одбрану специјалистичког рада:

1. кандидат: Страхиња Медић. Универзитет у Београду. Биолошки факултет. 2017. Специјалистички рад. Тема: Инфекција интрацелуларним патогеним Babesia canis и Ehrlichia sp, код паса и промене у броју ћелија периферне крви.

Учешће у Комисији за одбрану завршног рада:

1. кандидат: Тамара Вељковић. Универзитет одбране. Медицински факултет ВМА. Дипломски рад. Вредност кућног теста за утврђивање pH вагине у детекцији патолошке вагиналне флоре. Ментор: пук. доц. др Дане Ненадић, проф. др Елизабета Ристановић- председник Комисије. одбрана 27.08.2019.

Менторство-туторство на Основним академским студијама

1. Медицински факултет ВМА - Друга класа, кадет Анита Мрдаковић

АНГАЖОВАНОСТ У НАСТАВИ

Др Елизабета Ристановић учествује у формирању наставно-научних кадрова кроз извођење наставе, менторство на дипломским радовима, мастер и докторским дисертацијама, чланствима у комисијама за израду мастер радова и докторских дисертација и практичну и саветодавну сарадњу са колегама током израде магистарских и докторских дисертација, као предавач на курсевима и предавач по позиву на конгресима у земљи и иностранству.

Оригинални приступу наставном и научном раду, могућност уочавања и дефинисања научног проблема, способност организације као и прецизност и вештина у експерименталном раду квалификовали су др Ристановић као вредног сарадника, саветодавца, учитеља и ментора многим колегама на изради магистарских и докторских теза, као и наставника оцењиваног највишим оценама од стране слушалаца-кадета Војне академије и Медицинског факултета ВМА.

Оригинални приступ, систематичност, изражена елоквентност и креативност др сц. мед. Елизабете Ристановић као и примена савремених технологија у извођењу наставе и стално обогаћивање новим садржајима чине њена предавања изузетно привлачним, јасним и разумљивим за све категорије слушалаца, о чему сведоче и похвале која је др Елизабета Ристановић понела са бројних стручних конференција на којима је реферисала о резултатима свога рада. Кадети, специјализанти, магистранти и докторанти истичу изузетну посвећеност др Елизабете Ристановић у преношењу свога знања, као и перманентну отвореност и доступност за све савете, сугестије, нове научне информације и методологије рада и писања.

Учешће у настави:

1. **Медицински факултет ВМА Универзитета одбране:**

ОАС: предмет: Медицинска микробиологија

ОАС: предмет: Медицина ванредних догађаја

Струковне студије за медицинске сестре: предмет: микробиологија

ДАС: модул - Молекулска медицина (предмет: Молекулска микробиологија)

ДАС: модул - Превентивна медицина (предмети: Микроби и онкогенеза, Штетни фактори животне и радне околине, Епидемиологија поновоискрслих и новоискрслих заразних болести, Молекулске основе антимикробске резистенције, Медицинска географија)

Одлуком ННВ ВМА бр.18/19 инт.бр 222-318 др Ристановић била је члан Комисије за акредитацију докторских академских студија из области превентивне медицине и у овом процесу је активно учествовала. Др Ристановић је од 2007. године била и члан Центра за континуирану медицинску едукацију ВМА.

2. **Војна академија Универзитета одбране:**

ОАС: Менаџмент у одбрани: предмет: Биотероризам: фонд часова 45

3. **Школа националне одбране (ГШУ, КШУ)**

фонд часова: 4 Биотероризам као актуелни ризик

4. Високе студије безбедности и одбране:

фонд часова: 4 Биотероризам као глобални безбедносни проблем

У оквиру Ерасмус пројекта НАТ-Риск у оквиру **Војне академије Универзитета одбране** акредитован је студијски програм **Мастер академских студија: Управљање ризицима у случају природних катастрофа** (решење бр. 612-00-00117/9/2018-03, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању од 01.08. 2019.). У оквиру тога др Е.Ристановић предвиђена је за предавача из предмета: **Природне катастрофе и Безбедносни менаџмент природних катастрофа**). Претходно је у оквиру реализације овог пројекта израђен и одговарајући Приручник за обуку цивилног сектора у ситуацијама природних катастрофа, где је један од аутора и проф. Ристановић.

Ristanovic E. (2018) Epidemije i vanredne situacije. p.81-117 In. Еразмус + НАТ РИСК пројекат.“Развој мастер курикулума за управљање природним катастрофама у земљама Западног Балкана“. 573806-EPP-1-2016-RS-EPPKA2-CVNE-JP.Приручник за обуку цивилног сектора у ситуацијама природних катастрофа.

У оквиру ВМА др Ристановић је током претходних година била активно ангажована у оквиру наставе Заједничких предмета за специјализанте и последипломце ВМА (НИР-предмет: Молекуларна биологија и имунологија, тема: имунологија инфекције). Као и у оквиру наставе за специјализанте превентивномедицинских грана из области Молекуларне и ћелијске имунологије и Микробиолошких карактеристика и дијагностике узрочника зооноза.У оквиру Тренинг центра санитетске службе држала је наставу на тему Биолошких агеанаса.

Др Ристановић је један од коаутора публикације која се Одлуком ННВ ВМА користи као помоћна уџбеничка литература у оквиру наставе из предмета Медицинска микробиологија, Епидемиологија и Јавно здравље:

Е.Ристановић, Јовановић Д, Ђурић-Петковић Д, Ракоњац Б, Протић-Ђокић В, Атанасијевска С. Узрочници најзначајнијих полно преносивих инфекција и њихова микробиолошка дијагностика. п.33-52 (In. Šuljagić Eds. Шуљагић В, Јадранин Ж, Ристановић Е, Јовановић Д, Ђурић-Петковић Д, Ракоњац Б, Протић-Ђокић В, Атанасијевска С, Голушин З, Мијушковић Ж, ет ет. Полно преносиве инфекције и војна популација. Полно преносиве инфекције и војна популација. ВМА, Универзитет одбране, Београд. Новембар 2015. ISBN 978-86-88849-06-7

Била је члан више Комисија за избор у наставна и научна звања.

Њен интелектуални, научни и академски приступ проблемима од националног значаја огледа се кроз стваралачки допринос одсликовању улоге српских великана:

Ristanovic E. Tesla's inventions of importance for medicine: reality or new visions of science – In honor of the 160th anniversary of the birth of Nikola Tesla; Teslini izumi od značaja za medicinu: stvarnost ili novo gledanje na nauku – U čast 160-godišnjice rođenja Nikole Tesle. Vojnosanit Pregl 2016; 73(7): 615–617. Uvodnik/Editorial, DOI. 10.2298/VSP1607615R IF-0,367 (2017:IF-0,405)

Допринос развоју науке у земљи

Резултатима свог истраживања на пољу имунодијагностике туларемије, првог те врсте на нашем подручју др Елизабета Ристановић изузетно је допринела унапређењу микробиолошке дијагностике туларемије код нас. Предмет истраживања било је испитивање различитих антигенских фракција *F. tularensis*, као и припрема и стандардизација

имунодијагностичких тестова за брзу и поуздану дијагностику туларемије чemu је претходила детаљна микробиолошка, биохемијска, антигенска, генетичка и имунохемијска карактеризација домаћих изолата *F. tularensis*.

Осим рутинског рада на микробиолошкој, молекуларној и имунодијагностици бактеријских зооантропоноза (лајмске болести, бруцелозе, туларемије, антракса, рикециоза...) које су се темељиле на њиховом имунолошком и микробиолошком детаљном проучавању, као и изучавању путева преноса и еколошких ниша *H. pylori*, што је резултирало унапређењем микробиолошке дијагностике и увођењем нових дијагностичких поступака, др Елизабета Ристановић је стално ангажована на унапређењу молекуларне дијагностике у микробиологији (примене PCR дијагностике и поступака генотипизације), посебно у домену молекулске детекције узрочника зооантропоноза, тропских инфективних болести, полно-преносивих инфекција, као и истраживању путева њиховог преноса, а дала је значајан научни и стручни допринос у области медицинске заштите од злоупотребе инфективних агенаса у рату и терористичким дејствима, зашто је неопходно препознати и проучавати њихове карактеристике и могуће модалитете примене, као и потенцијалне ефекте оваквих напада или последице на такав начин изазваних епидемија и пандемија. Остварила је значајне међународних научних контаката са еминентним стручњацима и установама у свету који се баве овом проблематиком.

Један је од пионира новог мултидисциплиарног научног и истраживачког правца уведеног у војну науку, школство, за које постоји велика заинтересованост и у оквиру Универзитета у Београду (Центар за мултидисциплинарне студије, Факултет безбедности) а који се односи на биотероризам и биолошке претње као ризик и изазов са аспекта јавног здравља, безбедности и специфичан облик хибридног рата, као и ситуационог моделовања биолошких претњи и могућег одговора државе. У том смислу ови програмски садржаји уведени су на све нивое школовања и усавршавања као и научног рада у оквиру Универзитета одбране и постали препознатљиви у оквирима међународне војно-научне размене.

Као члан Управе ВМА др Елизабета Ристановић је у периоду од 2007. до 2011. године, дала изузетно значајан допринос афирмацији ове установе у земљи и свету и њеног научног и академског потенцијала.

1.4. НОРМИРАЊЕ БРОЈА КОАУТРОСКИХ РАДОВА

Сви публиковани радови кандидата припадају типу фундаменталних или експерименталних у области биомедицинских наука, реализовани у истраживањима у лабораторијским условима. Број коаутора у публикованим радовима међунаордног карактера креће се од **4** до **13**. Просечан број аутора по раду у међународним часописима за укупну библиографију износи **6.86** а за библиографију од избора у звање виши научни сарадник износи **6.67**, што је складу са мултидисциплинарним приступом, првенствено у радовима који се тичу студија серопреваленција, молекуларне карактеризације као и регенеративне медицине.

1.5. РУКОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТИМА, ПОТПРОЈЕКТИМА И ПРОЈЕКТНИМ ЗАДАЦИМА:

Др Елизабета Ристановић је у својству сарадника и руководиоца пројектних задатака учествовала на више научноистраживачких пројеката и задатака на ВМА као и на Универзитету у Београду.

А - Сарадник на националним пројектима:

1. **2005. - пројекат бр.1726 Министарства за науку и технологију Републике Србије:** „Крпељи као резервоари и вектори узрочника заразних болести“, руководилац др Марија Милутиновић, научни саветник Института за медицинска истраживања Универзитета у Београду.
2. **2006-2007. - НИ пројекат бр.145097 Министарство за науку и технологију Републике Србије** “Епидемиолошке и сероимунолошке карактеристике природних жаршишта одређене активношћу вектора и узрочника рикециоза и крпељског менингоенцефалитиса”, руководилац проф. др Светомир Самарџић
3. **2006-2008: пројекат ВМА 06-08/A.10** „Титизација узрочника бактеријских инфекција применом молекуларних метода“ (руководилац: др Зорица Лепшановић, виши научни сарадник)
4. **2011-2019: НИ пројекат бр. ИИИ 42008 Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС:** „Оцена енергетских карактеристика и квалитета унутрашњег простора у зградама образовних установа у Србији са последицама на здравље“ носилац: ИИН Винча, (потпројекат 4, руководилац: др Милена Јовашевић-Стојановић)
5. **2011-2014: НИ Пројекат ВМА бр.11-14/Б.1** „Утицај генетских и других чинилаца у очувању психофизичке способности у условима топлотног стреса и стреса изазваног хладноћом“ (руководилац: проф. др Соња Радаковић)
6. **2017-2019: Пројекат МФ ВМА/02/17-19** „Инфективне болести као актуелни јавни, здравствени проблем, превенција, дијагностика и реаговање“

Б - Сарадник на међународним пројектима

7. **Пројекат 3. бр.1173/13 од 22.02.2013** „Управљање знањем, развој и трансфер добре праксе у домену биолошке сигурности и безбедности“. Национални тим за ХБРН Србије - Центар за међународну безбедност у Инсубрији, Италија, UNIKRI, UN
8. **ERASMUS plus пројекат 573806-EPP-1-2016-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP** *Development of master curricula for natural disasters risk management in Western Balkan countries/NatRisk.*

Ц-Руковођење националним пројектима (пројектним задацима):

9. **2006-2008: Пројекат ВМА/06-08/A.9** „Генетички и ћелијски биоинжењеринг у медицини: Значај одређивања концентрације вирусне нуклеинске киселине (HCV и CMV) за процену трајања антивирусне терапије“ (руководилац: проф. др Нада Куљић-Капулица)
10. **2011-2019: НИ пројекат бр. ОИ 173006 Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС** „Ензоотски и трансмисиони циклуси патогених микроорганизама које преносе крпељи“, руководилац др Снежана Томановић, научни саветник, Институт за медицинска истраживања (руковођење пројектним задацима из

области експонираности хумане популације патогенима које преносе крпељи и серопреваленце узрочника лајмске болести у хуманој популацији).

11. **2013. Министарство одбране Републике Србије. Дирекција за управљање пројектима. Пројекат: Биотероризам (превенција и заштита као допринос глобалном миру).**

Д-Руковођење (координација) пројектних задатака на међународним пројектима

12. **Пројекат 18 EC/ UNICRI; тело УН, Ландау мрежа, Волта центар Италија.**
„Међународна мрежса универзитета и института за подизање свести о роби двоструке намене у биотехнологијама“ ("International Network of Universities and Institutes for Raising Awerness on Dual-Use Concerns in Bio-technology"-EU CBRN CoE PROJECT 18). (**национални координатор**)
13. **ERASMUS plus пројекат 586410-EPP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP Improving Academic and Professional Education Capacity in Serbia in the area of Safety & Security (By means of strategic partnership with the EU)** (**заменик руководиоца пројекта**)

1.6. АКТИВНОСТ У НАУЧНИМ И НАУЧНО-СТРУЧНИМ ДРУШТВИМА

Чланства у одборима научних конференција:

Др Ристановић била је члан научног одбора бројних међународних и домаћих научних и стручних скупова и дала активан допринос њиховој успешној организацији и реализацији.

- симпозијума „Еколођија, здравље, рад, спорт“ који се до 2016. године сваке године одржавао у Бања Луци под покровитељством Владе РС.
- Седме међународне конференције о одбрамбеним технологијама, ОТЕХ 2016 (*7th International Scientific Conference on Defensive Technologies*) одржаног на Војнотехничком институту у Београду, 6-7.октобра 2016. (међународни научни одбор)
- члан Међународног Научног одбора и рецензент пријављених радова 8-ог Конгреса одбрамбеним технологијама-ОТЕХ 2018 (*8th International Scientific Conference on Defensive Technologies*) који је одржан на Војнотехничком институту у Београду, 11-12. октобра 2018.
- Треће међународне конференције о хуманој безбедности (*3rd International Conference on Human Security*), одржане у Ректорату Универзитета у Београду, 4-5. новембра 2016. године
- 1st Conference with international participation „Environmental safety and health at work“, Зрењанин 2017;
- 1st International Conference “Sport, Recreation, Health” Belgrade, 11-12. јуна 2016.
- 2nd International Conference “Sport, Recreation, Health” Belgrade, 12-13rd May, 2017 Conference Proceedings ISBN 978-86-83687-23-7
- Међународног научног скупа „Утицај промена у оперативном окружењу на припрему и извођење (пројектовање) операција“ „Поко - 2017“ Дом гарде, Топчидер 2-3. новембар 2017. (организатор: Школа националне одбране ВА УО).
- Проф. др Елизабета Ристановић је одлуком Центра за анализу ризика и управљање кризами именована у Стручно тело за рецензирање (контролу квалитета) програма континуиране едукације симпозијума „Безбедност у здравству“

- Прве међународне конференције: Спорт, здравље, животна средина, Београд, Факултет за спорт Универзитета Унион-Никола Тесла Београд. 30.10.2014 (модератор сесије: Здравље и спорт)

Такође, своје научне резултате представила је на више различитих научних и стручних скупова и континуираних едукација из области лајм-борелиозе, туларемије, полно-преносивих инфекција, злоупотребе инфективних агенаса у терористичке сврхе, њихово ширење услед климатских промена и миграција. У оквиру Иновационог центра Факултета за безбедност организовала је више скупова и едукативних програма у области биолошке заштите, биотероризма и биолошке одбране. У оквиру Проекта Центра за изузетне вредности ЕУ, под окриљем Центра за међународне безбедносне студије Универзитета у Инсубрији, Комо, Италија, др Елизабета Ристановић је била руководилац и водећи предавач на дводневном програму „Развој знања и трансфер добре праксе у домену биолошке безбедности и биолошке сигурности“ за припаднике здравственог и безбедносног сектора, као и државне управе који је одржан 2015. године. Др Ристановић активно учествује у увођењу кадета у научни рад и њиховој припреми за студентске скупове где под њеним руководством остварују запажено учешће, а њихови наступи бивају оцењени највишим оценама.

Значајне активности у комисијама и телима Министарства науке и телима других министарстава везаних на научну делатност

Др Елизабета Ристановић је члан Радне групе Владе Републике Србије за идентификацију робе двоструке намене, као експерт за област биотероризам.

Члан је Радне групе Министарства одбране за медицинску РХБ заштиту, Аналитичке групе МО за примену Резолуције УН 1325 „Жена, мир, безбедност“, Подгрупе Биолошка безбедност и биолошка сигурност Посебне Радне групе Министарства здравља Републике Србије за евалуацију спровођења Међународног здравственог правилника у Републици Србији, Посебне Радне групе Министарства здравља Републике Србије за израду Националног акционог плана за унапређење задравља, као и Оперативног штаба за хитно и организовано реаговање у случају појаве пандемије и/или епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја који је формирао Републички штаб за ванредне ситуације 13.02.2019. године.

1.7. УТИЦАЈ НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА

Цитираност:

Према бази података Scopus, радови др Елизабете Ристановић цитирани су **84** пута без аутоцитата, док је h индекс **6**. Актуелност проблематике којом се кандидат бави потврђује пораст броја цитата у односу на период пре избора у звање виши научни сарадник.

Утицајност/Уводна предавања на конференцијама и друга предавања по позиву:

Др Ристановић је одржала више уводних, предавања по позиву на научним скуповима међународног значаја, као и на бројним факултетима и универзитетима у земљи, региону и свету, где је њен јединствен академски допринос посебно препознат у домену медицинске заштите од биотероризма као једне од највећих безбедносних претњи данашњице.

Међународна предавања по позиву након избора у звање виши научни сарадник:

- Ristanovic E. Key speaker. Bioterrorism as a threat to food supply system. Belgrade, Serbia, NATO ARW Workshop: Managing Terrorism Threats to Critical Infrastructure, Belgrade,

Serbia, (Springer book, NATO ARW Workshop, 2015)

- Ristanovic E. Molecular genetics and immunology in the improvement of bioweapons and biodefence: dual-use concerns. 13th Martin's Days of Immunology, Martin, Slovakia, 25-27th March, 2015.
- Бања Лука, Република Српска, Факултет за безбједност и заштиту, Гостујуће предавање: Биотероризам- глобални изазов и регионална претња (6.04.2015)
- Прехрамбено-биотехнолошки факултет Свеучилишта у Загребу, Хрватска. Предавање по позиву „Биотероризам као глобална опасност, могућности и изазови регионалне сарадње, злоупотреба биотехнологије у функцији биотероризма“ (22.05.2015.)
- Ristanovic E. Sport and infections: microorganisms-invisible and dangerous competitors of athletes. Sport i infekcije. Mikroorganizmi-nevidljivi i opasni protivnici sportista. 1st International Conference "Sport, Recreation, Health") Belgrade/Serbia, 11-12th June, 2016.
- Е.Ристановић: ЕCPD међународну летњу школу менаџмент здравствених институција. Милочар, 27. јун-01. јул 2016. // Здравствени системи у економској и мигрантској кризи. (предавања по позиву)/1. *Инфективни агенси као претња безбедности у савременом свету-изазови и утицај миграција, епидемија, климатских промена и биолошког оружја 2. Превенција и одговор у случају масовних епидемија: ресурси, искуства и изазови, могућности за сарадњу.*)
- Ristanovic E. Sport and genetics: role, importance and potential misuse. Invited lecture. Sport i genetika: uloga, značaj i moguća zloupotreba. 2nd International Conference "Sport, Recreation, Health" Belgrade, 12 May, 2017 (uvodno predavanje po pozivu)
- 19.-21. 10.2017: Омладински форум у оквиру сарадње Р.Србије и ОДКБ: Актуелни проблеми обезбеђења евразијске безбедности (модератор и учесник у панелу «Борба против трговине наркотицима:изазови и перспективе» Тема излагања: Трговина наркотицима и биотероризам: постоји ли логична веза? Војна академија, Београд,
- 19.10.2018: Округли сто Србија - ОДКБ, Проблеми у супротстављању новим изазовима и претњама. Е.Ристановић:Употреба оружја за масовно уништење (нуклеарног, хемијског и биолошког оружја) као изазов у области безбедности
- 08.02.2019. Медицински факултет Универзитета Црне Горе предавање по позиву: Е.Ристановић.Инфективни агенси као безбједносни изазов: климатске промјене, миграције, биотероризам, хибридни рат

Међународна предавања по позиву пре избора у звање виши научни сарадник:

- Украјина, Дњепропетровск, октобар 2008. Предавање по позиву: Bioterrorism-risk and threat: the misuse of science.
- Бугарска, Софија, април 2009. Предавање по позиву: Dual-use goods in the production of bioweapons.

Предавања по позиву на научним скуповима националног значаја након избора у звање виши научни сарадник:

- РС/БиХ, Бања Лука: Ристановић Е. *Др Владан Ђорђевић-човек који је стварао историју.* Седми међународни конгрес "Еколођија, здравље, рад, спорт" Пленарно предавање по позиву. 21-23.05.2015.
- РС/БиХ, Бања Лука: Ристановић Е.*Др Јован Јовановић-Змај-познати песник и неоправдано запостављени лекар;* пленарно предавање по позиву уз позивно писмо 623.458. Осми међународни конгрес "Еколођија, здравље, рад, спорт" Пленарно предавање по позиву. 19-21.05.2016.
- Ристановић Е. *Лајм борелиоза у дјечјој популацији-микробиолошка дијагностика и превентива.* Први педијатријски конгрес Црне Горе са међународним

учешћем.Бечићи, 21-23. октобар 2016.

- Е.Ристановић: Округли сто “Безбедносни изазови савременог света”. Институт за међународну политику и привреду, Београд, 24.03.2016. (Предавање по позиву: Биотероризам као глобални безбедносни и здравствени изазов)
- Е.Ристановић: XII Симпозијум ургентне медицине Србије са међународним учешћем. Златибор, хотел Палисад, 15-18. мај 2016. године (предавање по позиву: Медицински и безбедносни изазови 21. века: биотероризам)

Предавања по позиву на научним скуповима националног значаја пре избора у звање виши научни сарадник:

- РС/БиХ, Бања Лука: Трећи конгрес инфектолога Босне и Херцеговине са међународним учешћем. 02-05.новембар 2006. предавање по позиву: Генетичко инжењерство и биотехнологија: нове могућности за усавршавање биолошког оружја и биотероризам .
- Епизоотолошки дани, Тара, април 2008. Тема: Биотероризам
- РС/БиХ, Бања Лука, јуни 2008. Други међународни конгрес „Еколођија, здравље, рад, спорт“ Предавање по позиву: Биотероризам-општи проблем и глобална претња
- РС/БиХ, Бања Лука, септембар 2009. Трећи међународни конгрес конгрес „Еколођија, здравље, рад, спорт“ Предавање по позиву: Климатске промене и микроорганизми
- Удружење лабораторијских техничара Србије, 1.Симпозијум техничара лабораторијске медицине са међународним учешћем, 22-24.10.2009, ВМА, Београд. Тема: Биотероризам-претња и изазов савременог доба
- РС/БИХ, Бања Лука, септембар 2011. Четврти међународни конгрес Еколођија, здравље, рад, спорт. Предавање по позиву: Теслинин проналасци у области медицине и одбране: на границама стварности и нових визија науке.
- РС/БИХ, Бања Лука, септембар 2012. Пети међународни конгрес Еколођија, здравље, рад, спорт. Предавање по позиву: Биотероризам као комуникациони изазов.
- РС/БИХ, Бања Лука, септембар 2013. Шести међународни конгрес Еколођија, здравље, рад, спорт. Предавање по позиву Природа и животна средина у Његошевим делима и мислима: од филозофије до науке о животу,

Предавања на стручним скуповима, курсевима и усавршавањима након избора у звање виши научни сарадник:

- Српско лекарско друштво Регионална подружница Београд и Центар националне славе из Краснојарска: презентација програма „Светиња мајчинства“ и пројекта „Ти ниси сама“ 03.06. 2015. Учествовали: проф.др Н.Радловић, др В.Тодоровић, проф.др М.Рашевић, проф.др Е.Ристановић Предавање: „Живот и рођење као научни, биолошки, етички, социјални, психолошки феномен: из угла жене, мајке, научника:
- Симпозијум: Биоинжењерство и медицинска информатика у савременој дијагностици и терапији. ВМА, Београд, 15.05.2015. (предавање:Генетички инжењеринг и биотехнологија у функцији биолошке одбране и биотероризма: могућности и злоупотребе).
- Београд, Висока спортска и здравствена школа. Предавање по позиву. Спорт и генетика. 23.12.2015.
- Београд, Факултет ветеринарске медицине. Едукација: Лајм-борелиоза у хуманој и ветеринарској медицини (Пленарно предавање по позиву: Микробиолошка дијагностика лајм –борелиозе у Србији). 16.05.2015.
- Стручни скуп Учење на даљину у МО РС и ВС. Војна академија, Београд, 12. новембар 2015. (предавање: Биотероризам као безбедносни и академски изазов:пример комбинованог учења: класично, учење на даљину и жива симулација)

- Семинар: Ветеринарска служба у ванредним ситуацијама. Центар ветеринарске службе Београд, Касарна Бањица, 30.11.2015. (предавање. Кризна комуникација у ванредним ситуацијама)
- Иновациони центар Факултета безбедности Универзитета у Београду: Едукативни тренинг програм: Биотероризам и биолошка безбедност, 29.02.2016. (10 наставних часова)
- Факултет безбедности Универзитета у Београду: предавање по позиву за студенте: Биотероризам – нови (стари) безбедносни ризик 11.03.2016 (3 часа)
- Иновациони центар Факултета безбедности Универзитета у Београду, Привредна комора Београда, Српска асоцијација менаџера корпоративне безбедности: 22.04.2016. Биотероризам и биокриминални акти као изазов за корпоративну безбедност, (6 часова)
- Факултет политичких наука Универзитета у Београду. Мастер програм. 10.05.2016. (2 часа) предавање по позиву: Биотероризам као политичко-дипломатски и безбедносни изазов
- 4. Паневропски конгрес војне медицине Париз, Француска, 23-26. мај 2016. 4th ICMM Pan European Congress of Military Medicine. (усмено предавање: „*Dengue virus as a threat to military forces deployed in endemic regions.*“).
- International Nonproliferation Export Control Programme: Analysis of Strategic Commodity Transfer. Beograd, 12-13. September, 2016 (интерактивни тимски рад и размена знања и искустава)
- 3rd International Conference on Human Security, Belgrade, 4-5 November, 2016. (усмено предавање: *Infective agents as a security threat in the prism of actual migrations*, члан научног одбора)
- ADL learning. Регионални скуп о учењу на даљину. Војна академија, Београд. 17. новембар, 2016 (уводно предавање: Значај комбинованог учења у превенцији и управљању кризама).
- Институт за јавно здравље Црне Горе, Подгорица - Континуирана едукација: Превенција биотероризма (4 часа) 28-29.11. 2016
- Семинар за академске и научне институције и привреду Републике Србије у области контроле извоза и увоза робе двоструке намене. Предавање: Биолошки агенси као роба двоструке намене. Хотел Метропол, 10.02.2017.
- NATO Advanced Research Workshop: Defence against bioterrorism: Methods of Prevention and Control. Belgrade. 16-17.03.2017. Предавање: Ethical aspects of bioterrorism and biodefence.
- Секција педијатара СЛД, Крагујевац, 18.03.2017. Предавање: Лајм борелиоза у дечјој популацији-микробиолошка дијагностика и превенција.
- Српско лекарско друштво. Секција за социјалну медицину. Симпозијум: Ванредне ситуације и здравље. А-1-1047/17. Предавање: Биотероризам као актуелни безбедносни ризик и кризна комуникација у ванредним ситуацијама. 05.04.2017.
- Факултет политичких наука Универзитета у Београду. Мастер програм. април 2017. (2 часа) предавање по позиву: Биотероризам као политичко-дипломатски и безбедносни изазов
- Округли сто о лајмској болести. Пастеров завод, Нови Сад, 06.07.2017. Предавање: Микробиолошка дијагностика лајм борелиозе: искуства, дилеме и изазови
- 6th WEBIOPATR. 2017. The sixth international WeBIOPATR Workshop & Conference. Particular Matter: Research and Management. Belgrade, 6-8 September 2017. (председавала сесијом 3: Health effects и усмено излагање у сесији 9: Aerosol transmission of infective agents: possible impacts)
- 18-22. september. 2017. Italy. Messina. ERASMUS plus sastanak i radionica clanova projektnog tima projekta 573806-EPP-1-2016-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP *Development of master curricula for natural disasters risk management in Western Balkan*

countries/NatRisk. Излагања о активностима, задацима и резултатима Универзитета одбране у реализацији пројекта. Излагање 1:*Surveillance of citizens and public sector awareness regarding cultural disasters*. Излагање 2: *Development of trainings for citizens and public sector*.

- Радни састанак са представницама чланица Аустралијске групе. Београд, 12-13.октобар 2017. и излагање о могућностима и тежњама Републике Србије за приступање овом контролном режиму везано за биолошке агенсе и могућностима Министарства одбране
- Трибина МЦ Одбрана на 62. Сајму књига *Савремени безбедносни изазови у књигама и стварности*. 25.10.2017. учесници-излагачи: генерали Ковач Светко, Бранко Крга, Синиша Боровић, проф.др Е.Ристановић, пук. доц. др Д.Младеновић, проф.др Андреја Савић
- Факултет безбедности Универзитета у Београду: предавање по позиву за студенте мастер програма Управљање ванредним ситуацијама: Здравствени изазови као безбедносни изазови 7.11.2017
- Семинар за академије и научне институције Републике Србије у вези са контролом увоза и извоза робе двоструке намене-*Life Design* Београд, 04.06.2018; предавање: Биолошки агенси и опасност од биолошког оружја
- Обука грађанства и јавног сектора - „Управљање ризицима у случају природних катастрофа“, 14.06.2018. Војна академија, Универзитет одбране, предавања:1. Епидемије као природне катастрофе; 2. Актуелна епидемиолошка ситуација у Републици Србији и едукација становништва о превенцији заразних болести.
- The first Balkan Conference of Medical Mycology and Mycotoxicology (Balkan Fungus 2018).Timisoara, Romania, 13-15th September 2018: *The fungi and mycotoxins in bioterrorism* (oral presentation)
- Симпозијум: „Анализе нуклеотидне секвенце генома вируса у медицинској дијагностици.“ Амфитеатар ВМА, 11.октобар 2018. (предавање-Молекулска детекција узрочника векторски преносивих болести код добровољних давалаца крви).
- Факултет безбедности Универзитета у Београду, мастер академске студије: Судије управљања ризиком од елементарних и других непогода предавање: Политика кризног менаџмента и кризна комуникација-криза као катализатор промена 9.11.2018.
- Оријентациона радионица за израду Националног акционог плана за здравствену безбедност (НАПОЗ) Београд, Holiday Inn, 14-15.05.2019.
- Дом Војске Србије, 24.10.2019. излагање: Хибридни рат кроз призму балканске стварности. промоција књиге И.Николајевића Панарина.Хибридни рат: теорија и пракса.

Предавања на стручним скуповима, курсевима и усавршавањима пре избора у звање виши научни сарадник:

- Друштво љекара Црне Горе, Секција љекара микробиолога. Симпозијум о лајмборелиози са међународним учешћем. Подгорица, јуни 2005. године Тема: Савремена микробиолошка дијагностика лајм-борелиозе и молекуларна типизација новоизолованих сојева *Borrelia burgdorferi*
- XIV ECPD Међународна летња школа менаџмента здравствених институција. Милочер, 29.јун-3.јул 2013. Године. Предавање: Биотероризам-глобална опасност 21. века.
- ВМА, 10.март 2011. Стручни скуп: „Доступност и залихе антидота у Србији: улога Националног центра за контролу тровања ВМА и модели сарадње“. предавање: Информисање јавности у условима биолошког и хемијског акцидента:кризни ПР

- Универзитет Едуконс: Научно-стручни скуп са међународним учешћем: Безбедносне интеграције-АП Војводина у регионалној безбедности и сарадњи. Предавање: Биотероризам као глобална претња савременог доба. 14.06.2012.
- Епидемиолошка секција СЛД А-1-3234/2012 акредитовано предавање: тема: Генетички инжењеринг и биотехнологија у служби унапређења биолошког оружја. 27.11. 2012
- ВМА:КМЕ:Организација рада санитетске и здравствене службе у масовним несрећама. 21.-22.10.2012. предавач.
- 26.10.2012 Симпозијум „80 година превентивно медицинске заштите у Војсци Србије“ предавање: Биотероризам као медицински и комуникациони изазов
- Дипломатска академија: Међународни скуп, Бгд. 24-26.април 2013. Хотел М. „*Excellence in diplomacy*“, предавање: *Diplomatic concerns: Bioterrorism: reality in a changing world*“.
- Регионални семинар за представнике медија -*Пиши као што говориш, читај како је написано II*, Рума. 12-14.мај 2013. Атлантски савет Србије/Министарство одбране Републике Србије; предавање у панелу: Капацитети Републике Србије за супротстављање регионалним безбедносним претњама ТЕМА: Биотероризам као глобална претња и могућности регионалне сарадње.
- Конференција: „Србија у безбедносним и економским изазовима европског простора“, 26.април, 2013. Мегатренд универзитет, Београд. Атлантски савет Србије/Министарство одбране Републике Србије. Тема: Капацитети Републике Србије који се могу делити са партнерима у процесу заједничког супротстављања безбедносним претњама (ВМА)“.
- 3rd ICMM Pan –European Regional Congress on Military Medicine. Belgrade. 2nd-6th June, 2014. Presentation: „Crisis communication in the CBRN events“
- Регионални семинар о примени Резолуције УН 1540 (Regional Workshop on the implementation of UNSC resolution 1540 (2004) Belgrade 9-10 May 2013. (UNODA, OSCE, Serbian MFA): тема:Унапређење националних ресурса и могућности регионалне сарадње у супротстављању биотероризму као глобалној претњи
- XVIII ECPD Међународна летња школа менаџмента здравствених установа са главном темом: менаџмент здравствених установа у време промена и кризе: измену очекивања и могућности. Предавање: Кризна комуникација као изазов здравственог менаџмента. Милочер, Црна Гора, 24-28.јуни 2013.
- XIX ECPD Међународна летња школа менаџмента здравствених установа са главном темом: Здравствени системи Југоисточне Европе на раскршћу-поглед у будућност након деценије реформи. Милочер, Црна Гора, 23-27.јуни 2014 предавање: Ванредне ситуације-превенција и реаговање као изазов за здравствени менаџмент.
- EU CBRN Centres of Excellence. Third Workshop on the National CBRN action plan of Serbia. Belgrade, 16-17. септембар 2014. presentation: Serbian B agents preparedness.
- Семинар: Ветеринарска служба у ванредним ситуацијама: предавање: Кризна комуникација у ванредним ситуацијама. Београд, 01-03.12.2014.

1.8. КОНКРЕТАН ДОПРИНОС КАНДИДАТА У РЕАЛИЗАЦИЈИ РАДОВА У НАУЧНИМ ЦЕНТРИМА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

Др Е. Ристановић је координатор и/или идејни творац свих коауторских радова остварених у оквиру пројектних задатака којима је руководила, као и у оквиру реализације научних задатака из домена молекуларне и војне микробиологије, и то од осмишљавања и извођења истраживања (или његовог надгледања), преко обраде резултата до припреме за штампу тј. публиковања. У радовима оствареним у сарадњи са сарадницима из других националних институција дала је значајан допринос осмишљавањем делова истраживања и њиховим извођењем, као и у обради резултата.

Остали показатељи успеха у научном раду

Међународна сарадња

Др Елизабета Ристановић је остварила више успешних научних и стручних контакта са колегама у иностранству доприносећи афирмацији наше науке и струке у региону и иностранству.

Дугогодишња успешна сарадња са Институтуом за јавно здравље Црне Горе, тамошњим Министарством здравља и Медицинским факултетом крунисана је са више позивних предавања, континуираних едукација и учешћа у раду Међународних летњих школа менаџмента у здравству, у чијем су раду учествовали руководиоци тамошњих здравствених установа и еминентни представници УН и СЗО, као и учешћем у раду Комисија за избор научног кадра.

Сарадња са Републиком Српском и БиХ остварује се како у домену здравственог тако и безбедносног сектора и односи се на област зооноза и потенцијалних биолошких агенаса. На позив Министарства рада, здравља и социјалног старања Црне Горе и Универзитета за мир УН др Ристановић је активно учествовала у раду више Међународних летњих школа менаџмента у здравству које су биле посвећене менаџменту здравствених ресурса у условима кризе. У раду ове школе учествовали су и еминентни представници СЗО. Др Ристановић је поред активног и запаженог учешћа била и један од предавача у овој летњој школи.

Успешно је сарађивала и са колегама из Републике Северне Македоније у реализацији практичних обука у домену биолошке безбедности.

Др Елизабета Ристановић има добре научне контакте и успешну сарадњу и размену научних информација са колегама из САД где се и усавршавала у областима биолошке безбедности, биолошке сигурности, кризне комуникације и контроле робе двоструке намене, стручњацима са Umea University из Шведске, Институтом за микробиологију Бундесвера, Немачка. У оквиру Програма за учење на даљину Министарству одбране и Војсци Србије, као аутор два електронска курса за учење на даљину: Увод у биотероризам и Биотероризам-превенција и реаговање, остварила је изузетну сарадњу са Jefferson Institute из Вашингтона, као и са колегама из Краљевине Норвешке. Ови курсеви су преведени на енглески језик.

Представник је Министарства одбране и Војске Србије за сарадњу са НАТО у области биолошке одбране и у том домену учествовала је на више састанака.

Њен електронски уџбеник и одговарајући курсеви за учење на даљину део су трансфера знања у оквиру међународне научно-стручне сарадње система одбране:

Ristanovic E.(2015). Bioterrorism:prevention and response. Library Military Book No.1392, Odbrana Media Center: University of Defence, Belgrade, 2015. ISBN 978-86-335-0458-4 COBISS.SR-ID 213952524 1101

У области биолошке одбране остварује и одличну сарадњу са колегама из Републике Италије (Институт у Кому).

Са колегама из Руске Федерације где је боравила на позив војноздравствене службе Министарства одбране Руске Федерације, остварила је такође изузетну сарадњу, а у оквиру сарадње Србије и ОДКБ у препознавању и научном приступу сучавању са савременим хибридним безбедносним изазовима, који укључују и медицинске, активно је радила на припреми српског издања књиге: **Игор Николајевич Панарин: Хибридни рат - теорија и пракса (српско– издање). Уредници: Ристановић Е, Талијан М. ISBN 978-86-900893-1-4 (УММ) (Поглавље: Ристановић Е. Талијан М. Хибридни рат и балканска стварност: Србија на раскршћима. п. 13-27) Београд, 2019.**

Као експерт за област биолошке одбране, учествовала је у бројним активностима Министарства спољних послова везано за пријем Републике Србије у контролни режим Аустралијске групе, дајући активан допринос што је вредновано и презентовано од стране

нашег амбасадора при УН у Женеви у оквиру Биолошке конвенције. Од значаја за систем одбране је и сарадња са санитетском службом ОС Уједињеног Краљевства у оквиру које је делегација лекара 2016. и 2019. године боравила у ВМА на едукативном курсу који је осим ратне хирургије обухватио и Медицинске аспекте заштите од ХБРН агенаса. Др Ристановић одржала им је предавања из области злоупотребе науке у функцији биотероризма, као и кризног менаџмента и кризне комуникације у случају биотерористичког угрожавања.

Рецензије радова у научним часописима:

Стални је рецензент часописа: Војносанитетски преглед (М23), Безбедност Министарства унутрашњих послова Републике Србије (М51), MD-Medical Data (М51) и Ветеринарског гласника Републике Српске

Била је рецензент по позиву у више научних часописа: "Journal of Medical Chemical Biological Radiological Defence", Maryland, USA, Central European Journal of Immunology, Arch Ind Hyg Tox (Arhiv za industrijsku higijenu i toksikologiju) као и домаћих часописа Српска наука данас, Нови гласник Министарства одбране. Такође, била је и рецензент монографије међународног значаја –Упоредни системи безбедности земаља окружења: сличности, разлике и кооперативност (Одлука Декана Факултета за пословне студије и право Универзитета Унион – Никола Тесла у Београду бр. 499/17 од 13.07.2017.), као и члан Научног одбора за израду тематске монографије међународног значаја „Домашај стратегије ЕУ за Западни Балкан“ (Одлука бр.200/19 од 15.04.2019. ННВ Факултета за пословне студије и право Универзитета Унион – Никола Тесла у Београду). Др Ристановић је и стални рецензент радова у оквиру Међународног конгреса о одбрамбеним технологијама (OTEX). Члан је Уређивачког одбора часописа „Спорт, наука и пракса“.

Награде и признања за научни рад:

Др Елизабета Ристановић је више пута награђивана и похваљивана за свој свеукупни научни, стручни и академски допринос:

1. 2005:Похвала Војномедицинске академије,
2. 2005: Похвала CBMTS Симпозијума (САД),
3. 2009:Захвалница за допринос у организацији медицинског збињавања Универзијаде у Београду,
4. 2010:Захвалница Пролећног фестивала здравља 2010 године
5. 2014: Awarded with the prize for the Best poster of the 19th Congress of Balkan Military Medical Committee held in Plovdiv, Bulgaria, 7-10 May, 2014
6. 2016: Вукова награда за доприносе просвети, науци и култури Републике Србије и свесрпског простора,
7. 2017: Војна спомен медаља за изузетне доприносе у војној служби,
8. 2017: Захвалница Медија центра „Одбрана“
9. 2018: Захвалница Управе војне полиције за успешну сарадњу у реализацији обука из области заштите од (био)тероризма.
10. од 2018. године члан је и Националног Жирија за доделу Вукове награде за доприносе просвети, науци, култури Републике Србије и свесрпског простора.

2. КВАНТИТАТИВНИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

Плодотворни научно-истраживачки рад и способност писменог изражавања др сц. мед. Елизабете Ристановић крунисани су радовима објављеним у домаћим и међународним часописима, тематским зборницима међународног карактера, зборницима радова, као и бројним библиографским публикацијама (Табела 1).

Др Елизабета Ристановић је у досадашњем раду поред магистарске тезе и докторске дисертације публиковала још укупно **240** категорисаних публикација, од тога након избора у звање виши научни сарадник укупно **63** публикације, као и **1 електронски уџбеник** на енглеском језику и била је коаутор и аутор поглавља на **1 помоћном уџбенику**, **1 приручнику**, као и **аутор 1 уводника у међународном научном часопису** (ове публикације нису категорисане у наведеној библиографији, а настале су након избора у претходно звање). Аутор је поглавља у **1** тематском зборнику истакнутог међународног значаја (M13), **1** поглавља у тематском зборнику међународног значаја (M14), који су објављени након избора у претходно звање, била је уредник **1** тематског зборника међународног карактера (M18). У категорији M20 штампано је укупно **25** публикација, од тога **13** од избора у претходно звање. Објављена су **2** рада у категорији (M21), **4** рада у истакнутим међународним часописима (M22), међу њима **2** од претходног избора, **16** радова у међународним часописима (M23), од тога **10** након претходног избора, **2** рада у часописима међународног значаја верификованих посебним одлукама (M24), **1** научна полемика у међународном часопису - *Letter to the editor* (M26), након избора у претходно звање. Др Елизабета Ристановић је одржала **5** предавања по позиву на скуповима међународног значаја (M31), од тога **3** након избора у претходно звање, као и **1** предавање по позиву на скупу међународног карактера штампано у форми сажетка (M32) и презентовала **67** предавања на скуповима међународног значаја, од којих **15** после учињеног избора. Укупно **24** презентована рада штампана су у целини (M33), а међу њима **17** пре и **7** након избора, док су **46** рада штампана у изводу (M34) и то **35** пре и **11** након избора.

Аутор је **1** монографије националног значаја (M42), аутор или коаутор **6** монографских публикација (M43) и аутор или коаутор **12** поглавља у монографијама и тематским зборницима националног значаја(M45), од тога **1** након избора у претходно звање. У часописима националног значаја (M50) објавила је **17** радова, **9** после избора у звање виши научни сарадник. У водећим часописима националног значаја (M51) публиковала је укупно **6** радова, **4** рада после претходног избора, а у часописима националног значаја (M52) **8** радова, од тога **4** након ранијег избора, док је **3** рада публиковала у научним часописима (M53), а **1** од њих након избора. На скуповима националног значаја одржала је укупно **8** предавања по позиву, **5** пре и **3** након избора, који су публиковани у целости у категорији (M61) и **2** из категорије (M62). У целини је штампано и **45** саопштења др Елизабете Ристановић на скуповима националног значаја (M63), од тога **7** након избора, док је **45** саопштења на скуповима националног значаја штампано у изводу (M64), међу њима **6** после избора у звање виши научни сарадник.

Укупни индекс научне компетентности износи **287**, а од избора у звање виши научни сарадник **100.7**. Просечан број аутора по раду у међународним часописима за укупну библиографију износи **6.86**, од избора у звање виши научни сарадник износи **6.67**,

Укупна цитираност радова према према Scopus-у износи **84 (без ауоцитата)**, а **h** индекс **6**.

Табела 1. Преглед квантитативних вредности публикација др Елизабете РИСТАНОВИЋ у периоду од избора у звање виши научни сарадник

Ознака	Врста резултата	Број резултата	Вредност	Укупно	Минималан квантитативни захтев
M10	M13 M14	1 1	7 4	7 4	
M20	M22 M23 M26	2 10 1	5 3 1	10 30 1	
M11+M12+M21+M22+ M23				41	први избор: виши научни сарадник: : ≥ 30 научни саветник: ≥ 35
M30	M31 M32 M33 M34	3 1 7 11	3 1.5 1 0,5	9 1.5 7 5.5	
M10+M20+M31+M32+M33+ M41+M42+M90				69.5	први избор: виши научни сарадник: : ≥ 40 научни саветник: ≥ 50
M40	M45	1	1.5	1.5	
M50	M51 M52 M53	4 4 1	2 1.5 1	8 6 1	
M60	M61 M63 M64	3 7 6	1.5 0.5 0.2	4.5 3.5 1.2	
	УКУПНО	63		100.7	први избор: виши научни сарадник: : ≥ 50 научни саветник: ≥ 70

ЗАКЉУЧАК И МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ

Др Елизабета Ристановић се од почетка своје научне каријере бавила првенствено истраживањима у области микробиолошке и имунолошке дијагностике зоантропоноза, као и гнетском и антигенском карактеризацијом њихових узрочника, али и осталих, пре свега векторски преносивих, али и полно-преносивих микроорганизама. Оригиналан научно-истраживачки рад др Елизабете Ристановић представља значајан допринос побољшању имунодијагностике и молекулске дијагностике и типизације првенствено бактеријских зоантропоноза, али и осталих микроорганизама од посебног значаја за хуману и посебно војну медицину.

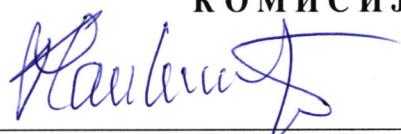
Област којој се посветила у току израде магистарске тезе и докторске дисертације, оријентисала је последњих година ка свеобухватном изучавању феномена могуће злоупотребе микроорганизама у рату и терористичким дејствима, карактеристика и могућих путева примење истих, као и њихове модификације злоупотребом генетичког инжењеринга, биотехнологије и нанотехнологије и развоја координатног приступа у домену планирања и имплементације стандарда биолошке безбедности и сигурности од глобалног интереса за јавно здравље и свеобухватних мера биолошке одбране. Посебан допринос у овој области кандидаткиња је дала публикацијом под насловом "Биотероризам", првим електронским уџбеником у војној издавачкој делатности који је допуњен и преведен на енглески језик, електронским курсевима и бројним другим радовима и публикацијама у овој области, као и великим бројем излагања и предавања по позиву. Мултидисциплинарни приступ, инвентивност, критичност, организаторске способности, комуникативност у размени научних информација, изузетна елоквентност и вештина предавања, чине др Елизабету Ристановић успешним и креативним истраживачем који лако и ефикасно успоставља вредне мостове међународне сарадње и комуникације.

Поред научно-истраживачког рада др Ристановић је изузетно предана као предавач и ментор у оквиру својих педагошких активности на Медицинском факултету ВМА, Војној академији Универзитета одбране и осталим академским установама у региону.

На основу детаљног увида у приложену документацију, као и процене целокупног научно-истраживачког рада и научног доприноса др Елизабете Ристановић, Комисија је мишљења да кандидаткиња вишеструко испуњава све прописане услове за **РЕИЗБОР** у звање **виши научни сарадник** и са изузетним задовољством предлаже Наставно-научном већу Медицинског факултета ВМА Универзитета одбране да утврди испуњеност услова за овај избор.

Београд, 13.01.2020. године

КОМИСИЈА:

Др Славиша Станковић, редовни професор
Универзитет у Београду - Биолошки факултет

Др Тања Јовановић, редовни професор
Универзитет у Београду - Медицински факултет

Др Снежана Томановић, научни саветник
Универзитет у Београду - Институт за
медицинска истраживања